

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

CYKLOTURISTIKA V PARDUBICKÉM KRAJI

Diplomová práce

(magisterská)

Autor: Bc. Barbora Stehnová, rekreologie

Vedoucí práce: Ing. Halina Kotíková, Ph.D.

Olomouc 2020

Jméno a příjmení autora: Barbora Stehnová

Název diplomové práce: Cykloturistika v Pardubickém kraji

Pracoviště: Katedra rekreologie

Vedoucí diplomové práce: Ing. Halina Kotíková, Ph.D.

Rok obhajoby diplomové práce: 2020

Abstrakt: Diplomová práce se zabývá cykloturistikou v Pardubickém kraji, profilem cyklistů v tomto kraji a jejich spokojeností s cyklotrasami, cyklostezkami a službami týkajícími se cykloturistiky.

V první části práce jsou uvedeny teoretické poznatky z oblasti cykloturistiky, cyklistiky a charakteristika Pardubického kraje z hlediska cykloturistické infrastruktury. Druhá část je zaměřena na samotné výsledky anketního šetření.

Cílem práce je analyzovat profil cyklistů v Pardubickém kraji. Dílčím cílem je analýza spokojenosti cyklistů s cyklotrasami, cyklostezkami a službami spojenými s cykloturistikou v Pardubickém kraji.

Pro splnění cíle práce byla zvolena metoda anketního šetření, do kterého se zapojilo celkem 120 respondentů.

Výsledky ukazují, že celkem 88 % cyklistů v Pardubickém kraji jezdí alespoň jednou za měsíc na kole, a to nejčastěji na jednodenní cyklovýlety, kdy preferují pohodovou cyklistiku. Cyklisté jsou celkově spokojeni s cyklotrasami i cyklostezkami v Pardubickém kraji, kromě počtu cyklostezek. Se službami spojenými s cykloturistikou jsou respondenti také celkově spokojeni, některé služby však téměř vůbec nevyužívají.

Klíčová slova: cykloturistika, cyklotrasa, cyklostezka, Pardubický kraj, služby

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Author's first name and surname: Barbora Stehnová

Title of the diploma thesis: Cycling in the Pardubice region

Department: Department of Recreationology

Supervisor: Ing. Halina Kotíková, Ph.D.

The year of the presentation: 2020

Abstract: This diploma thesis deals with cycling in the Pardubice region, the profile of cyclists in this region and their satisfaction with bicycle paths, cycle – routes and services related to cycling.

In the first part of the thesis are presented theoretical knowledge from the field of cycle tourism, cycling and characteristics of the Pardubice region in terms of cycling infrastructure. The second part focuses on the results of the survey.

The aim of this work is to analyze the profile of cyclists in the Pardubice region. A partial goal is to analyze the satisfaction of cyclists with bicycle paths, cycle - routes and services related to cycling in the Pardubice Region.

Main methodology used in this thesis is survey with the answers of 120 participants.

The results show that a total of 88 % of cyclists in the Pardubice region ride bicycles at least once a month, most often on one-day cycling trips, where they prefer relaxed cycling. Cyclists are generally satisfied with cycle - routes and bicycle paths in the Pardubice region, in addition to the number of bicycle paths. Respondents are also generally satisfied with services related to cycling, but some services are hardly used at all.

Keywords: Cycle tourism, bicycle path, cycle – route, Pardubice region, services

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně s odbornou pomocí Ing. Haliny Kotíkové, Ph.D., uvedla všechny použité literární a odborné zdroje, a řídila se zásadami vědecké etiky.

V Olomouci dne

.....

Děkuji Ing. Halině Kotíkové, Ph.D. za pomoc a cenné rady, které mi poskytla při zpracování této diplomové práce. Dále děkuji respondentům za zapojení do výzkumu.

OBSAH

1	ÚVOD	8
2	PŘEHLED POZNATKŮ	9
2.1	ZÁKLADNÍ POJMY	9
2.1.1	<i>Cyklistika</i>	9
2.1.2	<i>Turistika</i>	9
2.1.3	<i>Cykloturistika</i>	10
2.1.4	<i>Cyklodoprava</i>	11
2.1.5	<i>Rekreace</i>	11
2.1.6	<i>Cestovní ruch</i>	11
2.1.7	<i>Cyklostezky a cyklotrasy</i>	12
2.1.8	<i>Typologie cykloturistů v ČR</i>	15
2.2	HISTORIE CYKLISTIKY A CYKLOTURISTIKY	15
2.3	VYBAVENÍ CYKLOTURISTY.....	17
2.3.1	<i>Jízdní kolo</i>	17
2.3.2	<i>Oblečení</i>	18
2.3.3	<i>Doplňky jízdního kola</i>	19
2.4	SLUŽBY PRO CYKLOTURISTY	20
2.5	VLIV CYKLOTURISTIKY NA ZDRAVÍ ČLOVĚKA	22
2.6	CYKLOTURISTIKA V PARDUBICKÉM KRAJI	23
2.6.1	<i>O Pardubickém kraji</i>	23
2.6.2	<i>Turistické oblasti</i>	25
2.6.3	<i>Cykloturistika</i>	27
2.6.4	<i>Vybrané cyklotrasy v Pardubickém kraji podle portálu Česko jede</i> 31	
2.6.5	<i>Bikeparky</i>	36
2.6.6	<i>Cyklopůjčovny</i>	37
2.6.7	<i>Služby pro cykloturisty v Pardubickém kraji</i>	38
3	CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	40
3.1	CÍL PRÁCE	40
3.2	ÚKOLY PRÁCE	40
3.3	VÝZKUMNÉ OTÁZKY	40
4	METODIKA	41

5	VÝSLEDKY	42
5.1	OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE PROFILU CYKLISTŮ V PARDUBICKÉM KRAJI	42
5.2	OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE SPOKOJENOSTI S CYKLOSTEZKAMI A CYKLOTRASAMI V PARDUBICKÉM KRAJI	49
5.3	OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE SLUŽEB V CYKLOTURISTICE V PARDUBICKÉM KRAJI	53
6	DISKUSE	57
7	ZÁVĚRY	60
8	SOUHRN	62
9	SUMMARY	63
10	REFERENČNÍ SEZNAM	64
11	PŘÍLOHY	69
11.1	DOTAZNÍK	69

1 ÚVOD

Cykloturistika je v dnešní době jednou z nejoblíbenějších pohybových aktivit, jelikož je pro většinu lidí cenově dostupná a mohou se jí věnovat prakticky všechny generace. Tato aktivita má velmi kladný vliv na zdraví člověka a nezatěžuje životní prostředí.

Co se týká cyklistické infrastruktury, ne vždy je dostatek bezpečných cyklostezek a cyklotras, i když v posledních letech se tato infrastruktura stále rozšiřuje. Cyklostezky chybí hlavně v oblastech, kde jsou frekventované silnice a pro cyklisty je jízda po těchto silnicích mnohdy nebezpečná. Pardubický kraj se tímto problémem intenzivně zabývá a plánuje nové úseky cyklostezek i nové cyklotrasy.

Pro svou diplomovou práci jsem si vybrala téma cykloturistiky právě proto, že se cyklistice věnuji od dětských let a často jezdím na cyklovýlety, během kterých sama nacházím nedostatky, ať už chybějící cyklostezky, ne vždy dostačující značení nebo nedostatek služeb, jako jsou servisní místa. Také jsem chtěla zjistit, jestli tyto nedostatky jsou jen z mého osobního pohledu nebo jestli to takto vidí i jiní cyklisté. Pardubický kraj jsem si vybrala, protože od dětství žiji ve městě Hlinsko a většinu cyklistických tras jsem na Hlinecku a část v celém Pardubickém kraji na kole projela.

V této práci se budu zabývat profilem cykloturistů v Pardubickém kraji, jejich spokojeností s cyklotrasami, cyklostezkami a službami spojenými s cykloturistikou v tomto kraji. Práce je rozdělena na teoretickou část, kde jsou uvedeny teoretické poznatky z oblasti cykloturistiky a na praktickou část, kde naleznete výsledky výzkumu cykloturistiky v Pardubickém kraji.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Základní pojmy

2.1.1 Cyklistika

Cyklistiku můžeme charakterizovat jako jízdu na jízdním kole. Jízdu na kole můžeme provozovat jako soutěžní disciplínu, rekreaci, turistiku nebo kolo využít jako dopravní prostředek. Cyklistika nevyžaduje žádné zvláštní fyzické dispozice, není to technicky ani materiálně příliš náročná aktivita. Cyklista za den zdolá zhruba třikrát až čtyřikrát větší vzdálenost než pěší turista a tím se mu otevírá daleko větší prostor. Cyklistice se lze v našich klimatických podmínkách věnovat především od dubna do konce října, ideálním obdobím je květen až září. Ovšem jezdit se dá ve vhodném oblečení i v zimě. Cyklisté s oblibou říkají, že neexistuje špatné počasí, ale pouze špatně oblečený cyklista (Háp, Formánková, Bank-Navrátková, Weisser a kol., 2014).

Cyklistika má mnoho tváří, ať už jsou to závodníci na Tour de France, rodiny s dětmi na výletě nebo lidé jedoucí do práce, vždy se jedná o cyklisty. Cyklistika se dá tedy rozdělit na závodní cyklistiku, cykloturistiku a cyklodopravu (Mourek a kol., 2011).

2.1.2 Turistika

Turistika je pohybová aktivita spojená s pobytem v přírodě, kterou můžeme spojit s poznáváním přírodních a společenských jevů. Turistika se dělí na mnoho druhů podle prostředí, ve kterém ji provozujeme. Má 3 důležité složky, a to pohybovou, kulturně poznávací a odborně technickou. Pohybová složka se zaměřuje na pohybové schopnosti potřebné k realizaci turistiky. Kulturně poznávací složka se soustředí na poznávání přírody a kulturních památek a odborně technická složka vyžaduje odborné znalosti z oblasti organizace turistických aktivit, přípravy, materiálního vybavení, bezpečnosti a první pomoci (Háp, Formánková, Bank-Navrátková, Weisser a kol., 2014).

Turistika je formou aktivního přesunu a pobytu v přírodě, jejímž cílem je poznání přírodních, kulturních a společenských vztahů ve zvolené oblasti. Turistika je také přínosná v tom, že má relaxační a regenerační účinky na psychiku člověka (Louka, 2010).

Turistiku můžeme rozdělit na několik základních druhů, podle Ondráčka & Hřebíčkové (2007) se dělí takto:

- pěší turistika,
- cykloturistika,
- vysokohorská turistika,
- lyžařská turistika,
- vodní turistika a jiné.

Cykloturistika je tedy druhem turistiky, při níž se používá jízdní kolo. Spojuje v sobě jednoduchost pěší turistiky s výhodami mototuristiky, využívá jejich přednosti a nahrazuje nedostatky (Korvas a kol., 2007).

2.1.3 Cykloturistika

Jedním z druhů turistiky, který je tématem této práce, je cykloturistika. Cykloturistika je v České republice jednou z nejoblíbenějších pohybových aktivit a v dnešní době je stále na vzestupu, neustále se zvyšuje počet cykloturistů a také nároky na budování nové cyklistické infrastruktury, kvalitu služeb a na vývoj nového vybavení. V poslední době se také velmi rozšiřuje využívání horského kola, což zvýšilo atraktivitu cykloturistiky. Cykloturistiku můžeme chápat jako pohyb v přírodě s nějakým stanoveným cílem a odůvodněním, u kterého nemáme žádné soutěžní ambice a vykonáváme ho prostřednictvím jízdy na kole (Ondráček & Hřebíčková, 2007).

Podle Hřebíčkové (2010) můžeme cykloturistiku rozdělit na jednotlivé složky podle složek turistiky, které jsem již zmiňovala v předchozí kapitole o turistice:

- Pohybová složka cykloturistiky

Při jízdě na kole uplatníme a rozvíjíme motorické, kondiční, ale i koordinační schopnosti. Při realizaci pohybu jsou nutné dílčí dovednosti jízdy na kole jako je vedení kola, nasedání, jízda v přímém směru, zatáčení, brzdění, technika výjezdů a sjezdů, jízda přes překážky apod. Turisté obecně vykazují menší schopnost podávat vrcholové výkony. Nicméně určitý stupeň motorických schopností a dovedností je nutný k vnímání přírodních krás a prožitku, který je hlavním cílem cykloturistiky. Velmi cenný je také přínos rekreačního pohybu na zdravotní stav jedince (Hřebíčková, 2010).

- Kulturně poznávací činnost

Tuto složku cykloturistiky můžeme charakterizovat jako poznávání přírody, života společnosti a výtvorů lidské práce (Hřebíčková, 2010).

- Odborně technické činnosti

Tyto činnosti ve své podstatě zahrnují nejen praktické dovednosti, ale i poznatky, které dohromady vytváří základnu pro bezpečný a účelný pohyb v přírodě. Tyto činnosti probouzejí v lidech sebereflexi a uvědomování si hodnot materiálu, nutnosti jejich údržby a opravy různých předmětů z důvodu zachování jejich funkce (Ondráček & Hřebíčková, 2007).

2.1.4 Cyklodoprava

Cyklodoprava je jízda na kole do určitého cíle, kdy kolo používáme především při každodenním dojíždění do zaměstnání, do školy, za nákupy atd. Většinou vyhledáváme co nejkratší trasu a co nejmenší časové náročnost, a také bezproblémový průjezd křižovatkami (Mourek a kol., 2011).

2.1.5 Rekreace

Dalším pojmem, který se pojí s cykloturistikou je rekreace, která představuje potřebu zotavení a osvěžení. Toto slovo je odvozeno z latinského re-creare – obnovovat, či znovu vytvářet. Cykloturistika patří mezi nejoblíbenější rekreační aktivity. Všechny rekreační aktivity jsou spojeny s volným časem (Kotíková & Schwartzhoffová, 2014).

Podle obsahu můžeme rekreaci rozdělit na jednotlivé druhy, a to kulturně uměleckou, sociální, zájmovou a pohybovou. Za pohybovou aktivitu je všeobecně považován rekreační sport nebo rekreační tělovýchova. Rekreace se dá dělit i podle klimatických podmínek, a to na zimní a letní rekreaci. Cykloturistika patří mezi letní rekreaci (Kotíková & Schwartzhoffová, 2014).

2.1.6 Cestovní ruch

Cestování a cestovní ruch se začaly vyvíjet už od počátku lidské civilizace, kdy se člověk vydával na první výpravy. Cestování a s ním spojený cestovní ruch se stal nedílnou součástí moderního člověka a každý rok dává do pohybu velké množství lidí. Hlavním motivem je změna prostředí, čímž lidé uspokojují některé ze svých potřeb, jako je například potřeba odpočinku, poznání, pohybu, nových kulturních a estetických zážitků a mnoho dalších, protože jejich běžné životní prostředí jim neposkytuje dostatek možností a příležitostí k uspokojení těchto potřeb, popřípadě neumožňuje dostatečnou kvalitu jejich uspokojení (Kulhánek, Ivičič & Jamborová, 2006).

Pojem cestovní ruch je odvozen od slova cestování, ale je zřejmé, že oba pojmy jsou odlišné. O cestovním ruchu mluvíme tehdy, když se cestování stává jevem hromadným a je spojeno s poskytováním specifických služeb jako je například ubytování, stravování, doprava a jiné (Kotíková & Schwartzhoffová, 2017).

Podle Kulhánka, Ivičiče & Jamborové (2006) bychom mohli definovat cestovní ruch jako činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její trvalé bydliště, přičemž hlavní účel její cesty je jiný, než vykonávat výdělečnou činnost v navštíveném místě (trvalý či přechodný pracovní poměr).

2.1.7 Cyklostezky a cyklotrasy

Cyklostezka

Mourek a kol. (2011) uvádí, že cyklostezka je pozemní komunikace nebo její jízdní pás označený dopravní značkou a vyhrazený pouze pro jízdu na kole. Automobilová a motocyklová doprava je z ní vyloučena.

Cyklostezky zajišťují cyklistům průjezd přidruženým prostorem nebo po samostatné komunikaci. Většinou mají společný nebo oddělený provoz s chodci (Cach, 2013).

Často se vyznačují upraveným povrchem a jsou doplněny malými občerstveními a cykloservisy. Někteří cykloturisté vnímají cyklostezky jako přelidněné, jelikož se na nich objevuje množství bruslařů a chodců, kteří navíc často nedodržují pravidla. Cykloturisté v ČR hodnotí síť cyklostezek jako nedostatečnou (Czechtourism, 2017).

Obrázek 1. Začátek a konec stezky (Cach, 2013, 38).

Začátek stezky je označen svislou dopravní značkou C8a, C9a nebo C10a (Obr.1). Ukončení stezky označuje dopravní značka s červeným přeškrtnutím C8b, C9b nebo C10b (Cach, 2013).

Typy cyklostezek podle Cacha (2013):

- Stezka pro chodce a cyklisty se společným provozem – zpravidla obousměrný provoz cyklistů i chodců, často s vyznačenou přerušovanou

čarou uprostřed stezky a směrovými piktogramy chodců a jízdních kol. Začátek této stezky je označen podle Obr.1 dopravní značkou C9a.

- Stezka pro chodce a cyklisty s odděleným provozem – obousměrný i jednosměrný provoz cyklistů od chodců oddělený hmatným pásem pro nevidomé. Pruhy jsou označeny příslušnými piktogramy chodců a jízdních kol v souladu se svislými značkami. Začátek této stezky je označen podle Obr.1 dopravní značkou C10a.
- Stezka pro cyklisty (samostatná) – obousměrný i jednosměrný provoz cyklistů bez chodců. Začátek této stezky je označen podle Obr.1 dopravní značkou C8a.

Cyklotrasa

Cyklotrasou můžeme nazvat dopravní cestu, která je vedená po silnicích, místních i účelových pozemních komunikacích, je z hlediska bezpečnosti a plynulosti silničního provozu vhodná pro provoz cyklistů a je označena podle zákona o provozu na pozemních komunikacích, jeho prováděcích vyhlášek a příslušných technických předpisů dopravními značkami pro cyklisty (Mourek a kol., 2011).

Cyklotrasy v České republice jsou značeny od roku 1997 pásovým značením, od roku 2001 jsou používány speciální směrové dopravní značky zavedené vyhláškou č. 30/2001 Sb. Tyto způsoby značení tvoří síť číslovaných cyklotras, jejichž garantem je, z pověření Ministerstva dopravy a Ministerstva vnitra, Klub českých turistů (Mourek a kol., 2011).

Podle Mourka a kol. (2011) se dají cyklotrasy dělit podle významu na:

- Dálkové – nadregionální cyklotrasy (I. a II. třídy) – spojují vzdálené cíle a plní funkci především rekreačně turistickou. Jsou značeny jednocifernými a dvojcifernými čísly.
- Regionální cyklotrasy (III. a IV. třídy) – plní funkci jak dopravní, tak rekreační. Jsou značeny trojčifernými a čtyřčifernými čísly.
- Místní cyklotrasy (V. třídy) – plní funkci dopravní i rekreační a značí se čtyřčifernými čísly.

Značení cyklotras

V České republice se používají dva základní druhy značení – silniční a terénní. Převažuje značení silniční, které se používá na většině značených cyklotras. Terénní

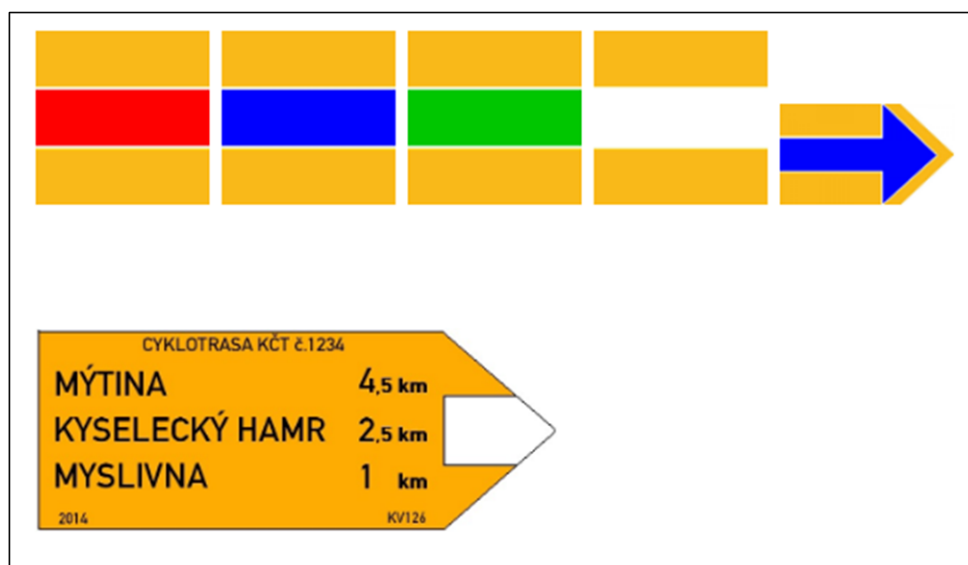
značení se používá hlavně v horských oblastech a špatně přístupných místech vhodných jen pro horská kola (Klub českých turistů, 2019).

- Silniční značení: značky mají žlutou pokladovou barvu a jsou označeny symbolem kola. Trasy jsou značeny čísly nebo logy a mohou být doplněny i piktogramy. Značky jsou součástí dopravního značení (Klub českých turistů, 2019).

Obrázek 2. Silniční značení (Klub českých turistů, 2019).

- Terénní značení: můžeme se s ním setkat v horských oblastech, nebo na těžko přístupných trasách. Jsou to značky vycházející z pěšího značení s tím rozdílem, že značky jsou na žlutém podkladu. Používají se stejně jako pěší značení. Na rozcestích jsou směrovky a trasa je vyznačena pásovým značením se žlutými vodícími pruhy. Další změnou je, že se pro cyklisty používá místo žluté značky bílá (Klub českých turistů, 2019).

Obrázek 3. Terénní značení (Klub českých turistů, 2019).

2.1.8 Typologie cykloturistů v ČR

Podle výzkumu cykloturistiky v ČR, který zpracoval CzechTourism (2017) jezdí 72 % populace alespoň někdy na cyklovýlety a 85 % z nich preferuje pohodovou cyklistiku. U žen jsou spíše oblíbené kratší tratě do 20 km a u mužů spíše delší tratě nad 50 km. Počet ujetých kilometrů klesá s rostoucím věkem nebo pokud jedou lidé s dětmi. Většina cyklistů jezdí na kole alespoň jednou za měsíc a více než polovina z nich ujede vzdálenost mezi 11–30 km. 46 % cykloturistů jezdí nejčastěji po cyklostezkách, preferují je hlavně ženy a mladší lidé, starší lidé typ trasy tolik neřeší. Oblíbené jsou hlavně jednodenní výlety, na které převážná část vyráží s partnerem či partnerkou.

Typologie cykloturistů podle Mourka a kol. (2011):

- Rodiny s dětmi – preferují kratší trasy, kvalitní zpevněný povrch, důležitý je cíl nebo zastávka s aktivitami pro děti.
- Méně zdatní rekreační cyklisté – volí nenáročné kratší trasy do 30 km, preferují kvalitní zpevněný povrch, důležité jsou turistické cíle.
- Zdatnější rekreační cyklisté – okružní trasy 40 až 80 km, volí zpevněný povrch i nenáročné přírodní cesty.
- Dálkoví cyklisté – trasy 50–100 km, preferují kvalitně značené cesty.
- Terénní cyklisté – preferují přírodní cesty a úzké cesty v terénu, trasy v terénu 30–60 km.
- Sportovně rekreační cyklisté – vyhledávají masové akce sportovního charakteru, např. MTB maratony nebo silniční maratony.

2.2 Historie cyklistiky a cykloturistiky

Historie jízdního kola je velmi dlouhá a složitá. Postupem času se tento jednoduchý dopravní prostředek stal nedílnou součástí každodenního života a také svědkem významných dějinných událostí (Baroni, 2011).

Obecně se má za to, že s vynálezem jízdního kola přišel v 15. století italský umělec a vynálezce Leonardo da Vinci. Později se však zjistilo, že kresby, které jsou mu připisovány, jsou novější padělky (Embacher, 2011).

Nejstarší předchůdce bicyklu můžeme najít ve staré Číně, kde se už kolem roku 2300 př. n. l. používalo dvojkolé vozidlo postavené z bambusu, které se nazývalo „šťastný drak“. Stopy nejstarších předchůdců jízdního kola najdeme i ve starověkém Egyptě – v chrámu v Luxoru archeologové odkryli nástěnnou malbu z doby před

4000 lety, která vyobrazuje muže sedícího na příčce, jež spojuje dvě kola (Baroni, 2011).

Přístroj s dřevěným rámem, pevným kolem vzadu a říditelným kolem vpředu si poprvé nechal patentovat německý baron Karl Friedrich Drais von Sauerbronn. Draisíny, které po něm byly pojmenované, inspirovaly řadu dalších podobných strojů nazvaných „kostitřasy“. Nebyla to opravdová kola – jezdec je poháněl tak, že se nohama odrážel o zem. Skutečným určujícím rysem kola se potom stal vynález pedálu (Sidwells, 2003). Podle Embachera (2011) je za vynálezce pedálu považován Pierre Michaux. První kliky byly pevně spojeny s předním kolem a kolo nemělo řetěz (Embacher, 2011).

V 80. letech 19. století se začala vyrábět přední kola s pevným převodem výrazně větší než kola zadní. Větší přední kola zvyšovala rychlost. Bylo možné jezdit rychlostí až 25 kilometrů za hodinu. Některá kola měla v průměru více než 150 centimetrů (Embacher, 2011).

V roce 1888 Angličan John Kemp Starley uvedl na trh kolo Rover, které mělo kola o průměru 76 cm a bylo mnohem bezpečnější než vysoká kola (Sidwells, 2003).

Ke konci 19. století začala bicykly používat armáda jako prostředek dopravy vojenské pošty (Baroni, 2008).

Pro pohodlnou jízdu vynalezl v roce 1888 John Boyd Dunlop první pneumatiku (Baroni, 2008).

V roce 1903 se poprvé koná slavný závod Tour de France. V průběhu let jsou vyráběna stále rychlejší a lepší kola (Sidwells, 2003).

S technickým rozvojem společnosti postupně také přicházely změny v rozvoji cyklistiky. Jednalo se zejména o použití nových materiálů, které zlepšovaly stavbu jednotlivých částí kola a zaručovaly větší pohodlí rekreačních jezdců. S možností stavby nových kol se cyklistika rozdělila na různé druhy (Ondráček & Hřebíčková, 2007).

„V současnosti je cykloturistika chápána jako relativně nová, dynamicky se rozvíjející forma aktivního cestovního ruchu a součást šetrné ekologické formy turistiky. Především v marketingu služeb destinací se cykloturistům, jako perspektivní cílové skupině, konečně věnuje zvýšená pozornost“ (Ondráček & Hřebíčková, 2007, 14).

2.3 Vybavení cykloturisty

2.3.1 Jízdní kolo

Jízdní kola pro cykloturistiku mají různou úroveň technického vybavení. Čím lepší technika, tím vyšší užitná hodnota, ale pochopitelně i vyšší cena. Pro výběr kvality dílů je určující: počet ujetých kilometrů za rok, obtížnost terénu a finanční možnosti uživatele (Soulek & Martinek, 2000).

Nejzákladnější rozdělení je na kola horská – MTB a kola silniční. Horská kola jsou vhodná jak do terénu, tak i na ježdění po upravených silnicích. Silniční kolo je oproti tomu specializovaným strojem, je vhodné zejména na upravené silnice, na kterých se plně projeví jeho největší výhoda – rychlost pohybu. Z těchto dvou kategorií je odvozováno další dělení kol.

Jakýmsi kompromisem jsou kola trekingová či crossová, která jsou univerzálnější (Sekera & Vojtěchovský, 2009).

Obrázek 4. Anatomie jízdního kola (Baláš a kol., 2013)

Silniční kolo

Silniční kolo bylo do roku 1990 tradiční pro cykloturistiku, protože tehdejší trh nic jiného nenabízel. Silniční kolo je lehké, s velkým průměrem kol a s úzkými ráfky a pláštěmi s minimálním vzorkem. Je určeno hlavně pro jízdu na hladké silnici, pokud možno bez výmolů, děr a kamínků či štěrku (Landa & Lišková, 2004).

Horské kolo

Horské kolo je jedním z nejprodávanějších typů kol. Je to nejvhodnější typ kola na provozování cykloturistiky, jejich majitele při jízdě nepřekvapí žádná změna podkladu cyklistické stezky (Ondráček & Hřebíčková, 2007).

Hlavní znaky, kterými se odlišuje horské kolo od ostatních: geometrie rámu, tvar řídítek, velikost kol, šířka a desén pláštěů, osazení převodů a odpružení (Ondráček & Hřebíčková, 2007).

Trekkingové kolo

Trekkingové kolo kombinuje lehké materiály s širšími plášti, díky tomu je ideální na hrbolaté i městské cesty. Je vynikající na dojíždění do práce, jízdy s rodinou, kondiční jízdy a výlety (Sidwells, 2004).

Od horského a silničního kola se liší šířkou pláštěů – jsou užší než u horského kola a širší než u silničního kola, mají hrubší vzorek, ale ne tolik, jako horská kola. Toto kolo je pro cykloturistiku nejvhodnější. Trekkingové kolo můžeme využít nejen na silnici, ale i na nezpevněných lesních cestách a v mírném terénu. Posed není tak sportovní, sedí se více vzpřímeně, což je pohodlnější pro delší výlety (Landa & Lišková, 2004).

Elektrokolo

Elektrokolo je na první pohled od běžného kola mnohdy k nerozeznání. Při pozornějším pohledu lze na kole najít umístěnou velkokapacitní baterii a elektromotor, asistující při jízdě. Existuje několik typů elektrokol, jako například skládací elektrokolo, horské, městské, tříkolky atd. (Jedemevšichni.eu, 2019).

2.3.2 Oblečení

Přilba

V České republice je přilba povinnou výbavou cyklistů do 18 let. Hlava je totiž při nehodách nejzranitelnějším místem, a proto je dobré si ji chránit (Besip, 2016).

Základním materiálem, z kterého se přilba skládá, je tvrzený polystyren. Povrchová skořepina je vyrobena z hladkého materiálu, odolného vůči nárazu (Landa & Lišková, 2004).

Brýle

Ochrana očí brýlemi je vhodná zejména proti oslnění sluncem a proudícímu vzduchu, ale také proti zvýšené prašnosti, hmyzu, zasažení větvičkou, v případě nepříznivých klimatických podmínek apod. (Cach, 2013).

Cyklistický dres

Cyklistický dres by měl být elastický, prodyšný, odolný proti větru a měl by dobře odvádět pot. Měl by těsně přiléhat na tělo, a přesto pohodlně sedět a zároveň nezabraňovat volnému dýchání a nevlát při jízdě ve větru (Konopka, 2007).

Cyklistické kalhoty

Kalhoty jsou nejdůležitější částí cyklistického oblečení. Skládají se ze směsi elastických vláken. V kalhotách je syntetická vložka jako ochrana pro sedací plochu. Nohavice by měli zakrývat minimálně polovinu stehen, aby nedošlo k jejich odření na vnitřní straně (Konopka, 2007).

Cyklistické rukavice

Rukavice chrání cyklistovi ruce při pádu a tlumí nerovnosti a vibrace (Delobelová a kol., 2003).

Cyklistická obuv

U začátečníků postačí obyčejná sportovní obuv. Pokročilejší cyklisté používají cyklistické tretry. Cyklistické tretry mají pevné podrážky, které umožňují efektivní šlapání (Sidwells, 2004).

2.3.3 Doplnky jízdního kola

Brašny

Brašny jsou vhodné na delší cesty, slouží k uložení věcí, které s sebou cyklista poveze. U brašen je důležitý způsob uchycení ke kolu a jejich odolnost vůči vodě. Na kratší jízdu postačí brašnička s nářadím, rezervní duší a lepením, která je upevněna pod sedlem (Landa & Lišková, 2004).

Pedály

Pedály mohou být klasické (pro lehký terén, rekreační cykloturistiku) nebo Shimano Pedaling Dynamics (SPD), což je systém propojené tretry s pedálem prostřednictvím zámku a oboustranně nášlapného pedálu (Ondráček & Hřebíčková, 2007).

Nářadí

Základní nářadí by mělo být stálým vybavením podsedlové brašničky, stejně jako rezervní duše. Základem by měly být montpáky a kapesní multifunkční nářadí se základními imbusovými klíči, křížovým a obyčejným šroubovákem (Landa & Lišková, 2004).

Přívěsné vozíky pro děti

Vozík je vhodný pro děti již od narození. Pro novorozence lze dokoupit do vozíku speciální sedačky, v nichž mají děti zajištěnou správnou polohu a jsou bezpečně připoutány, aby nesklouzly při brždění. Vozíky jsou konstruovány pro maximální bezpečnost dětí (Lišková, 2005).

Sedačky pro děti

Sedačky se připevňují buď k sedlové tyči nebo na místo zadního nosiče za jezdce (Landa & Lišková, 2004).

2.4 Služby pro cykloturisty

Služby obecně mají převážně nehmotný charakter. Podstatou služby je činnost a její hodnota je určena mírou užitku, který tato služba přináší. Poskytnutí služby se od výrobku liší tím, že jde o nemateriální činnost, přičemž do procesu poskytování služby je nutno zahrnout i vnější faktor (např. zákazník); tím dochází k souladu produkce služby s její spotřebou (Orieška, 2010).

Parkování kol

Cyklisté, kteří jezdí jen ve volném čase, se často od svého zaparkovaného kola nevzdalují a záležitost parkování kola řeší až ve chvíli, kdy musí kolo opustit z dohledu na kratší či delší dobu. Problém parkování kol tedy více tíží ty cyklisty, kteří používají kolo jako dopravní prostředek například pro cestu do práce, do školy, na nákup, za sportem a podobně. Naopak sportovní cyklisté často uvádějí, že kolo k těmto účelům nepoužívají právě proto, že nemají kde bezpečně zaparkovat (Centrum dopravního výzkumu, 2010).

Typy parkování kol lze rozdělit podle délky parkování kola. Podle tohoto dělení se stanovují bezpečné možnosti parkování tak, aby krádež a vandalismus kol byl minimální. Proto je vhodné si uvědomit riziko krádeže jízdního kola, jelikož zloděj dokáže přeštipnout i kvalitní zámek. Toto riziko stoupá právě v závislosti na délce parkování. Parkování kol podle délky parkování se dělí takto (Centrum dopravního výzkumu, 2010):

- Krátká doba parkování (pár minut) - nejčastěji se k těmto typům stojanů dá zamknout pouze jedno kolo (přední nebo zadní), a v několika málo případech (v závislosti na typu stojanu) i rám. Tyto stojany velmi nahrávají krádeži kol a kola by v nich neměla být parkována bez dozoru déle než pár minut.

- Středně dlouhá doba parkování (až čtyři hodiny parkování) - parkoviště, která umožňují bezpečně zamknout přední i zadní kolo a rám ke stojanu.
- Dlouhá doba parkování (parkování v místě ubytování, práce a studia, a další) - tato parkoviště umožňují bezpečně zanechat kolo v uzamykatelném nebo jinak hlídaném prostoru, a to například kamerovým systémem, nebo personálem k tomu určeným.

Biketower

Jednou z možností, jak bezpečně zaparkovat kolo je „bikettower“. Je to moderní kolárna, která má automatický samoobslužný skladovací systém pro kola. Uvnitř cyklověže cyklisté mohou uskladnit kola v bezpečném a suchém prostředí bez přístupu jiných osob. Na kolo neprší ani se na něj nepráší a je celou dobu monitorováno kamerovým systémem (Biketower, 2020).

Mapy

Pro cykloturistiku jsou vhodné mapy cykloturistické i turistické. Cykloturistické mapy jsou obohaceny o značení cyklotras a cyklostezek či servisů, půjčoven kol atd. Oba druhy map obsahují seznam přírodních, historických i kulturních památek nacházejících se v dané oblasti (Ondráček & Hřebíčková, 2007).

Cykloturisté mohou také využít cykloatlas online, a to na webu www.cykloserver.cz. Je zde možné vytvořit si svou vlastní trasu, jsou zde vyznačené cyklotrasy i cyklostezky včetně všech památek, které je možné po cestě potkat. Trasu je také možné si uložit např. do telefonu (Cykloserver, 2020).

Stravování

Stravovací služby slouží k uspokojování základní potřeby výživy, přispívají k zotavení a vytvářejí větší fond volného času využitelného k uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu, které jsou cílem účasti na cestovním ruchu. Jedná se o služby základního stravování, doplňkového stravování a občerstvení a společensko-zábavní služby, spojené např. s hudební produkcí, kulturním programem, případně dalšími aktivitami (Orieška, 2010).

Stravovací zařízení mohou v ČR získat certifikaci kvality služeb „cyklisté vítání“, musí proto splňovat několik podmínek (Cyklisté vítání, 2020):

- přizpůsobení nabídky nápojů potřebám cyklistů, v nabídce musí mít alespoň jeden osvěžující „cyklonápoj“,

- v nabídce alespoň jedno teplé a jedno vegetariánské nesmažené jídlo během celé provozní doby, nabídka musí obsahovat jídlo s malým obsahem tuků,
- zařízení musí mít zastřešené, odstavné místo pro kola a zavazadla v dohledu hosta nebo uzamykatelnou místnost/boxy pro bezplatné uschování kol a zavazadel,
- poskytnutí základního nářadí pro jednoduché opravy kol,
- lékárnička.

Ubytování

Podle Orišky (2010) je jejich posláním umožnit přenocování nebo přechodné ubytování účastníkům cestovního ruchu mimo místo jejich trvalého bydliště, včetně uspokojení dalších potřeb, které s přenocováním nebo přechodným ubytováním souvisí, především stravování.

Ubytovací zařízení mohou také v ČR získat certifikaci kvality služeb „cyklisté vítání“, musí proto splňovat několik podmínek (Cyklisté vítání, 2020):

- možnost ubytování na jednu noc,
- nabídka energeticky vydatných snídaní s minimem tuků,
- možnost vyprání a usušení oblečení a výstroje,
- uzamykatelná místnost/boxy pro bezplatné uschování jízdních kol,
- poskytnutí základního nářadí pro jednoduché opravy kol,
- možnost umytí kola, základní vybavení pro mytí kola,
- lékárnička.

2.5 Vliv cykloturistiky na zdraví člověka

Cyklistika má mnoho pozitivních dopadů na zdraví člověka a životní prostředí. Tyto dopady jsou různého typu a ovlivňují fyzickou aktivitu, bezpečnost, kvalitu vzduchu, hluk a klima. Pozitivně jsou ovlivněni jednotlivci i místní a globální populace (Evropská cyklistická federace, 2019).

Jízda na kole je jednou z nejlepších aktivit, která pozitivně působí na kardiovaskulární systém (Clarke, 2011). Je to také ideální způsob snižování tělesné hmotnosti, jelikož můžeme vykonávat tělesný pohyb mírné intenzity po relativně dlouhou dobu bez neúměrného zatěžování kloubů (Landa & Lišková, 2004).

Landa (2005) uvádí, že „pro cyklistu je typický cyklický pohyb vytrvalostního charakteru, prováděný střídavou prací svalstva dolních končetin. Především kvůli plynulosti pohybu dolních končetin je cyklistika doporučována všem věkovým i výkonnostním skupinám.“

Vujko, Dragosavac, Kisin & Maksimović (2017) uvádí, že existuje řada pozitivních dopadů, které může mít cykloturistika na lidské zdraví. Může také pozitivně působit na sebevědomí člověka. Fyzická aktivita ovlivňuje nárůst endorfinů, látek, které stimulují dobrou náladu.

Shrnutí kladných vlivů cykloturistiky na zdraví člověka podle Ondráčka & Hřebíčkové (2007):

- přispívá k rozvoji kardiovaskulárního a respiračního systému, snižuje bazální hodnoty srdeční frekvence,
- rozvíjí pohybový aparát a je šetrná ke kloubům dolních končetin,
- při správném provedení a správné výživě pomáhá snižovat riziko obezity,
- zvyšuje odolnost imunitního systému,
- přispívá k psychické pohodě a duševnímu odpočinku.

Evropská cyklistická federace (2018) uvádí, že cyklistika také přispívá ke zdravějšímu životu tím, že pomáhá předcházet velkému počtu onemocnění, například kardiovaskulárním onemocněním, cukrovce (typ 2), rakovině prsu, rakovině tlustého střeva a osteoporózy.

2.6 Cykloturistika v Pardubickém kraji

2.6.1 O Pardubickém kraji

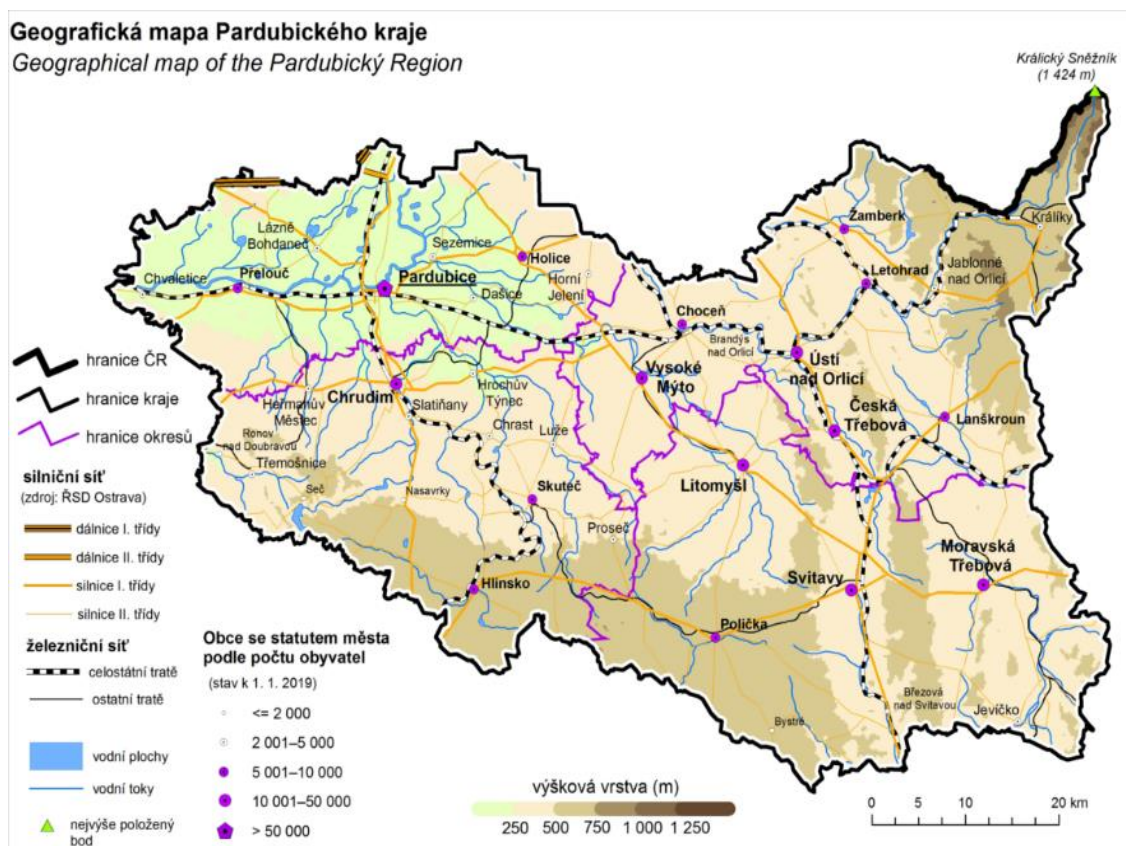
Pardubický kraj se nachází na východě Čech, zahrnuje však i severozápadní okraj historického území Moravy. Sousedícími kraji jsou – Středočeský, Královéhradecký, Olomoucký, Jihomoravský a Vysočina. Pardubický kraj s krajem Královéhradeckým a Libereckým tvoří region soudržnosti Severovýchod (tzv. NUTS 2). Část severovýchodní hranice kraje je zároveň i státní hranicí mezi Českem a Polskem, odtud je kraj ohraničen jižní částí Orlických hor a nejzápadnějšími svahy Hrubého Jeseníku. Jih a jihovýchod je lemován vrchovinnými oblastmi Žďárských vrchů a Železných hor, střed a západ kraje je tvořen úrodnou Polabskou nížinou.

Orlické hory, Žďárské vrchy a Železné hory přitom patří k chráněným krajinným oblastem kraje (Český statistický úřad, 2018).

Rozloha Pardubického kraje je 4 519 km² (5,7 % rozlohy ČR). Nejvyšším bodem kraje je Králický Sněžník (1 424 m n. m.) (Český statistický úřad, 2018).

K 31. 12. 2017 v kraji žilo 518 337 obyvatel, což představuje 4,9 % celkového počtu obyvatel ČR (Český statistický úřad, 2018).

Pro krajinu a přírodu Pardubického kraje je typická rozmanitost a kontrasty. Reliéf se zvedá z úrodné nížiny Polabí až k Orlickým horám a Králickému Sněžníku, který bývá nazýván „střecha Evropy“, protože se tu nachází hlavní evropské rozvodí. Celá oblast Králického Sněžníku, se zbytky původní vegetace a vrchovištním rašeliništěm, byla vyhlášena národní přírodní rezervací. K nádherným přírodním lokalitám kraje patří Zemská brána, ležící na hranicích s Polskem, malebná krajina rybníků a rákosí v okolí lázeňského městečka Národním geoparku Železné hory na území o rozloze 777 km² (Krajský úřad Pardubického kraje, 2018).

Obrázek 5. Geografická mapa Pardubického kraje (Český statistický úřad, 2019)

2.6.2 Turistické oblasti

Na území regionu se nachází pět turistických oblastí: Pardubicko, Chrudimsko-Hlinecko, Orlické hory a Podorlicko, Českomoravské pomezí a Králický Sněžník (Krajský úřad Pardubického kraje, 2018).

Obrázek 6. Mapa turistických oblastí na území Pardubického kraje (Destinační společnost Východní Čechy, 2019)

Turistická oblast Pardubicko

Oblast Pardubicka je bohatá na památky. Mezi ně patří například goticko-renesanční zámek a historické jádro v Pardubicích nebo hrad Kunětická hora. Výjimečnou památkou je hřebčín v Kladrubech nad Labem, proslulý chovem starokladrubských koní. V okolí městečka Lázně Bohdaneč se nachází národní přírodní rezervace Bohdanečské rybníky, kterou křížují četné cyklostezky. Lázně Bohdaneč jsou také jediným lázeňským místem v kraji (Czech Convention Bureau, 2019).

Turistická oblast Chrudimsko-Hlinecko

Region Chrudimsko-Hlinecko je chráněn dvěma výšinami – Žďárskými vrchy a Železnými horami. Tvoří jakýsi rám pro zdejší členitou krajinu. Vysoké kopce zvolna přecházejí v kraj polí a luk, mezi kterými se vinou malé cesty. Na místech bývalých kamenolomů jsou malá jezírka. A tím vším se proplétají řeky a říčky – Chrudimka se svými přítoky, Doubrava, Bylanka (Destinační společnost Východní Čechy, 2019).

Členitá krajina láká do regionu mnoho pěších turistů, kteří mají k dispozici hustou síť dobře značených turistických tras (Destinační společnost Východní Čechy, 2019).

Masový rozvoj cykloturistiky neminul ani Chrudimsko-Hlinecko, které se pyšní hustou sítí tras napojených na národní stezky. Zdejší cyklotrasy nebývají nijak náročné na fyzickou kondici cyklistů, zpravidla bývají charakterizovány jako málo či středně náročné. Většinou vedou po vedlejších silnicích s asfaltovým povrchem, v oblasti Železných hor pak po lesních či polních cestách. Často doporučovaná stezka vede z Horního Bradla přes zámek ve Slatiňanech do Sezemic po hřebenech Železných hor (Destinační společnost Východní Čechy, 2019).

Turistická oblast Orlické hory a Podorlicko

Oblast Orlických hor a Podorlicka se nachází v severní části východních Čech. Značná část této oblasti se rozkládá na území Královéhradeckého kraje a menší část zasahuje do kraje Pardubického (Orlické hory a Podorlicko, 2019).

Tato turistická oblast je rájem pro pěší turisty, cykloturisty, běžkaře i sjezdaře. Hory a jejich podhůří nejsou tolik poznamenány tvrdou turistikou. Nenajdeme tu obří hotelové komplexy, ale spíše ubytování v menších zařízeních nebo v soukromí. Další výhodou je absence velkých měst – zdejší městečka jsou spíše menší, upravená a po celé oblasti se setkáte se zachovalou lidovou architekturou. Tento kraj je bohatý na církevní památky, hrady, zámky, přírodní krásy a tradiční řemesla (Destinační společnost Východní Čechy, 2019).

Turistická oblast Českomoravské pomezí

V Českomoravském pomezí leží území vymezené památnými městy Svitavy, Litomyšl, Polička, Vysoké Mýto a Moravská Třebová. Tato města s tisíciletou tradicí zvou k návštěvě nejen milovníky historie, ale i vyznavače hodnotných kulturních zážitků, přírodních krás či unikátních technických památek. Dostupnost Orlických hor, Českomoravské vrchoviny nebo Moravského krasu dělá ze Svitavska zajímavý výchozí bod pro aktivní dovolenou, odpočinek a relaxaci (Destinační společnost Východní Čechy, 2019).

Turistická oblast Králický Sněžník

Králický Sněžník je třetí nejvyšší pohoří v České republice. Králický Sněžník je dynamicky se rozvíjející oblastí, čehož důkazem je např. centrum zimních lyžařských sportů Ski centrum Sněžník na Dolní Moravě nebo nově připravovaná zimní střediska

v okolí a upravované běžecké areály na Suchém vrchu a v okolí hory Jeřáb (Destinační společnost Východní Čechy, 2019).

2.6.3 Cykloturistika

Cyklotrasy

Cykloturistická síť v Pardubickém kraji je kompletní, systémová a pravidelná a odpovídá metodickým zásadám značení KČT. Na území Pardubického kraje je evidováno k 1. 1. 2014 celkem 3 407 km cykloturistického značení (z toho 2 889 km silničního a 518 km pásového cykloturistického značení), přičemž celková délka značených cyklotras na území ČR činí okolo 36 119 km, což činí průměrně cca 2 778 km na jeden kraj (nepočítaje kraj Hlavní město Praha). V Pardubickém kraji je tedy cykloturistická síť mírně hustší oproti celorepublikovému průměru (Pardubický kraj, 2015).

Cyklotrasy v Pardubickém kraji vedou převážně po komunikacích 3. třídy a po místních a účelových komunikacích, menší část je vedena po lesních a nezpevněných cestách (Pardubický kraj, 2015).

Většinou je použito cyklistické dopravní značení (žlutými tabulkami), méně pak terénní pásové cykloturistické značení (na Orlicku a na Chrudimsku v oblasti Toulouvcových maštálí) (Pardubický kraj, 2015).

Dálkové cyklotrasy

Eurovelo 4 (EV4) vede střední Evropou z Německa na Ukrajinu a měří celkem 4000 kilometrů, Pardubickým krajem vede cca 64,5 kilometrů, z převážné části v souběhu s dálkovou cyklotrasou číslo 1 a částečně s dálkovou cyklotrasou číslo 16 (Destinační společnost Východní Čechy, 2019). Zajímavá místa na trase v Pardubickém kraji: vodní nádrž Seč, Železné hory, Hlinsko – skansen Vysočina, CHKO Železné hory (Greenways, 2019).

Dálková cyklotrasa číslo 1 vede z Prahy do Brna přes Kutnou Horu. Na území Pardubického kraje vede cca 55 km a prochází Národním geoparkem Železné hory, Třemošnicí, okolo Sečské přehrady, nedaleko souboru lidových staveb Veselý Kopec a Hlinskem (Destinační společnost Východní Čechy, 2019).

Labská stezka – dálková cyklotrasa číslo 2 vede z Vrchlabí do Hamburku. Na územím Pardubického kraje vede cca 53 km (Destinační společnost Východní Čechy, 2019).

Dálková cyklotrasa č. 14 prochází východní částí kraje od Sopotnice přes Ústí n.O. do České Třebové, Lanškrouna a Horních Heřmanic směrem na Štíty. Trasa č.14 propojuje marketingově silné stezky Labskou Eurovelo č.2 a Moravskou č.4 (Pardubický kraj, 2015).

Dálková cyklotrasa č. 18 vede z Hlinska do Českých Petrovic/Kamienczyku (CZ/PL), přes Chocení – Brandýs nad Orlicí – Ústí nad Orlicí – Letohrad – Žamberk cca 90 km. Část mezi Chocní a Žamberkem je napojena do uzlu Orlického cyklo & in-line království, do hvězdicové sítě cyklostezek s kvalitním asfaltovým povrchem s vyloučením běžné motorové dopravy podél meandrující řeky Tichá Orlice a Třebovky (Destinační společnost Východní Čechy, 2019).

Dálková cyklotrasa č. 22 vede podél Česko Polské hranice. Celá cyklotrasa vede po této trase: Chrastava – Rokytnice n. J. – Vrchlabí – Trutnov – Hronov – Náchod – Olešnice v O.h. – Deštné v O.h. - České Petrovice – Mladkov – Králíky – Hanušovice (Pardubický kraj, 2015).

Cyklotrasa Svitava – dálková cyklotrasa číslo 24 vede z České Třebové do Blanska přes Svitavy a Letovice. Na území Pardubického kraje měří cca 47 km, povrch je převážně zpevněný a vede částečně i lesem (Destinační společnost Východní Čechy, 2019).

Obrázek 7. Dálkové cyklotrasy v ČR (Destinační společnost Východní Čechy, 2019)

Cyklostezky

V Pardubickém kraji je evidováno celkem 72 cyklostezek o celkové délce 142 km, z toho 43 cyklostezek o souhrnné délce 86 km (61 %) je vhodných, případně užívaných, pro in-line bruslení (Pardubický kraj, 2015).

	Název cyklostezky	Délka v km
1	Chvaletice – Chvaletice elektrárna	1,6
2	Chvaletice – Chvaletice Hornická čtvrť	1,0
3	Přelouč nadjezd silnice č. 333	0,6
4	Bohdaneč – Živanice	2,3
5	Lázně Bohdaneč – Boudy	3,8
6	Pardubice Trnová – Lázně Bohdaneč	6,0
7	Brozany – Ráby	1,8
8	Pardubice Cihelna – Brozany	2,8
9	Sezemice – Choteč odb.	1,6
10	Pardubice Bílé Předměstí – Sezemice	5,4
11	Svítkov – Srnojedy	1,4
12	Pardubice – Pardubice Jesenčany	1,8
13	Pardubice Pardubičky – Nemošice	2,2
14	Pardubice Pardubičky – Černá za Bory	2,0
15	Černá za Bory – Mnětice	0,7
16	Chrudim – Medlešice	1,8
17	Chrudim – Slatinany	2,6
18	Holice – Ostřetín	2,8
19	Borohrádek – Veliny	2,8
20	Choceň – Vysoké Mýto	4,8
21	Ústí nad Orlicí – Choceň	17,6
22	Habřinka – Paseky	0,6
23	Ústí nad Orlicí – nová žst	0,4
24	Ústí nad Orlicí, Mendrik	0,5
25	Ústí nad Orlicí – Oldřichovice	0,3
26	Letohrad – Ústí nad Orlicí	13,4
27	Letohrad – Žamberk	5,0
28	Žamberk – Líšnice	1,3

29	Králíky – Červená Voda	4,2
30	Litomyšl Nedošín – Tržek	1,2
31	Litomyšl Záhradí – Suchá	1,9
32	Dlouhá Třebová	0,9
33	Lhotka (Česká Třebová)	1,3
34	Lanškroun – Rudoltice v Čechách	2,0
35	Lanškroun – Albrechtice	1,9
36	Polička – K Přehradám	2,7
37	Polička – K Přehradám prodloužení	0,9
38	Svitavy – inline okruh	1,1
39	Hradec nad Svitavou – sever	1,8
40	Hradec nad Svitavou – jih	1,7
41	Moravská Třebová – Boršov	0,7
42	Moravská Třebová – Knížecí louka	0,7
43	Moravská Třebová – ulice Jevíčská	0,4
44	Březová nad Svitavou	2,2
45	Půlpecen – Rozhraní	0,5
46	Hlinsko – Čertovina	1,4
47	Žamberk – Líšnice	1,3
48	Letohrad – Žamberk	5,0
49	Králíky – Červená Voda	4,2
50	Ústí nad Orlicí – Česká Třebová I	0,9
51	Ústí nad Orlicí – Česká Třebová II	1,3
52	Litomyšl Nedošín – Tržek	1,3
53	Litomyšl Záhradí – Suchá	1,9
54	Lanškroun – Rudoltice	2,0
55	Lanškroun – Albrechtice	1,9
56	Svitavy – Javorník	1,7
57	Svitavy – inline okruh	1,2
58	Svitavy – Vendolí	1,3
59	Polička – K přehradám I.	2,7
60	Polička – K přehradám prodloužení	0,9
61	Hradec nad Svitavou Sever	1,8

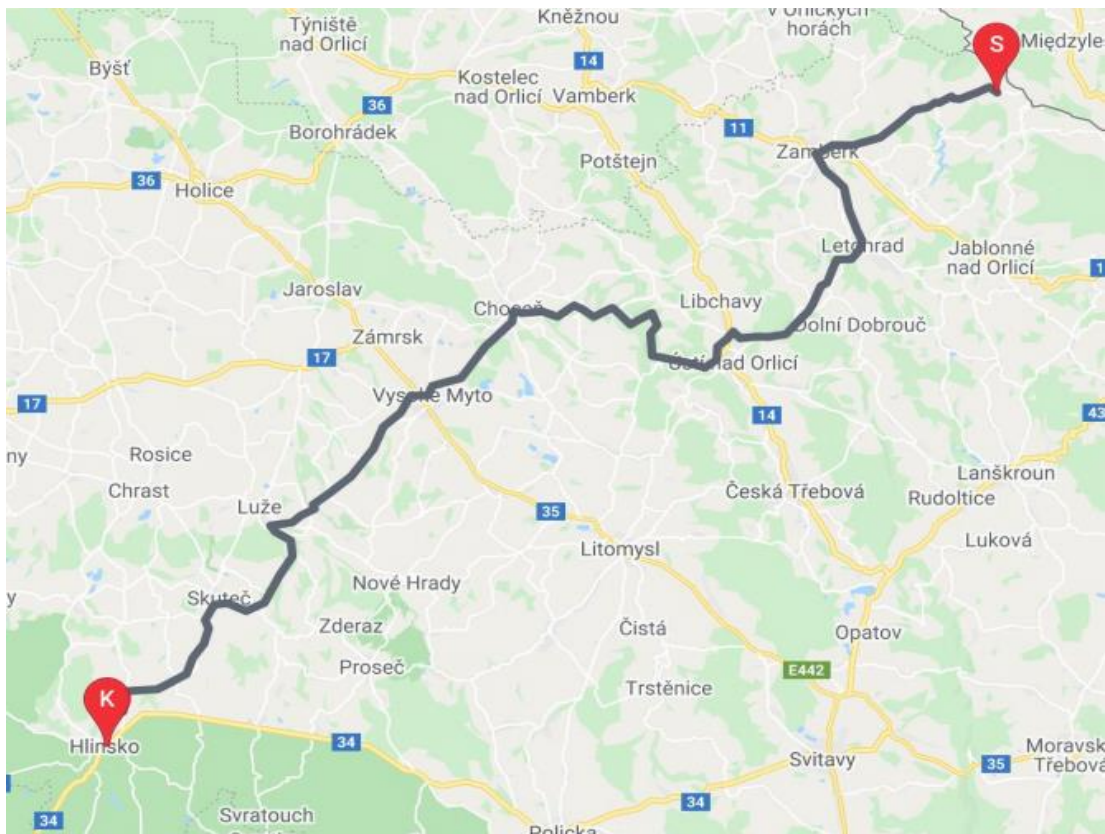
62	Moravská Třebová – ulice Jevíčská	0,4
63	Moravská Třebová – Knížecí louka	0,7
64	Moravská Třebová – Boršov	0,7
65	Hradec nad Svitavou Jih	1,8
66	Březová nad Svitavou	0,7
67	Březová nad Svitavou I. b	0,3
68	Březová nad Svitavou II.	1,6
69	Půlpecen – Rozhraní	0,6
70	Brožany – Ráby	0,3
71	Dašice – Kostěnice	1,0
72	Dříteč – cyklookruh	4,0

Tabulka 1. Seznam cyklostezek v Pardubickém kraji (Pardubický kraj, 2015)

2.6.4 Vybrané cyklotrasy v Pardubickém kraji podle portálu Česko jede

Orlické cyklo a inline království

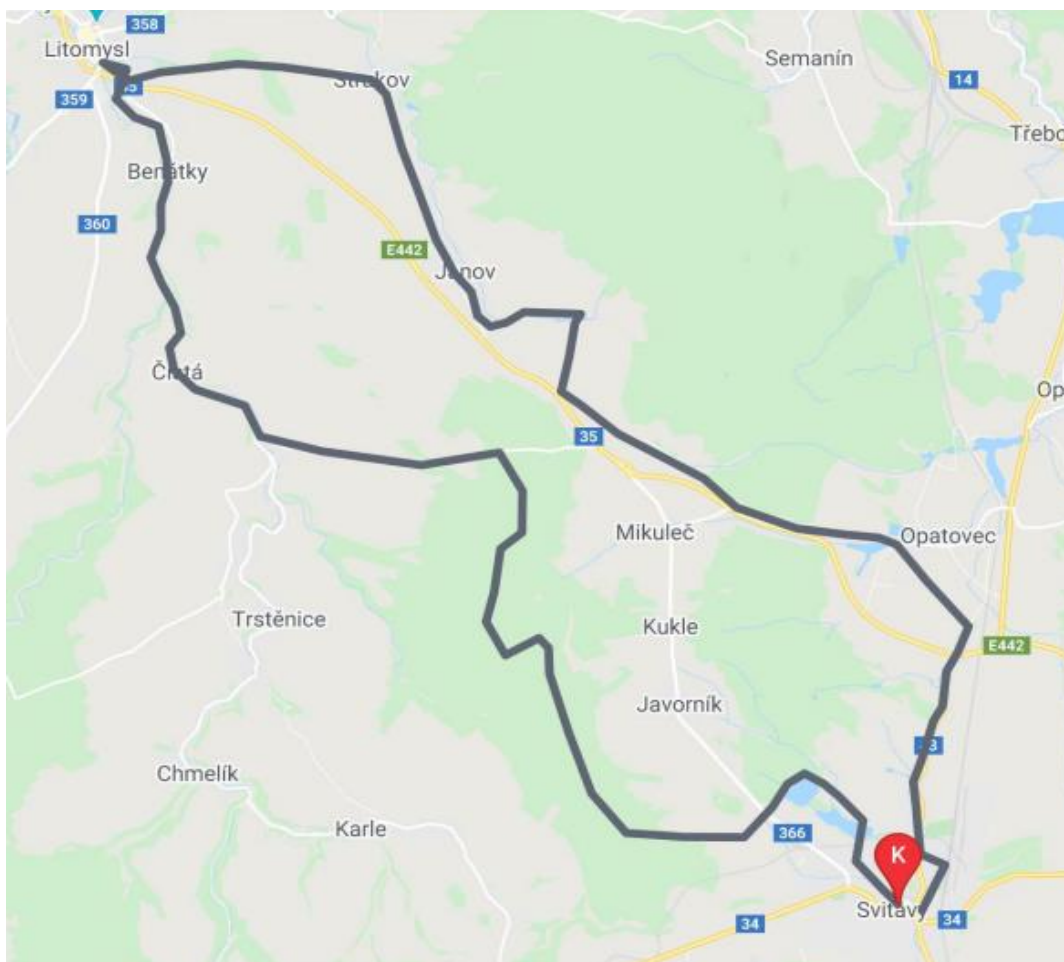
Orlické cyklo a inline království je síť cyklostezek a in-line stezek, která vede údolím Tiché Orlice a Třebovky s minimálním převýšením. Cyklotrasa CT 18 začíná na česko-polském pomezí v Českých Petrovicích v podhůří Orlických hor. Vede kolem vodní nádrže Pastviny do Žamberka, odkud se jede po cyklostezce až do Letohradu. Údolím meandrující Tiché Orlice vede do Ústí nad Orlicí s tradičními tkalcovskými domy. Odsud pokračuje pohodová trasa lemovaná artefakty či přírodním labyrintem až do Brandýsa n. O. a Chocně. Za Chocní se cyklotrasa CT 18 stáčí na Vysoké Mýto a kolem hradů Košumberk a Rychmburk přes Skuteč dojedete až do Hlinska, kde se nachází skanzen Vysočina. Trasa je dlouhá 100 km (Česko jede, 2017).

Obrázek 8. Mapa cyklotrasy Orlické cyklo a inline království (Česko jede, 2017)

Krajem tisícileté historie

Tato trasa ukazuje romantická města i malebnou krajinu turistické oblasti Českomoravské pomezí. Až do 13. století sahá historie Svitav, které jsou známy jako rodiště Oskara Schindlera, hlavní postavy Spielbergova filmu Schindlerův seznam. Ve městě se dodnes dochovaly jedinečné krásy církevní a měšťanské architektury, malebné náměstí s mnoha renesančními a barokními domy. Přes Javornický hřeben vede cyklotrasa do Litomyšle s renesančním zámekem, který je jedinou památkou východních Čech zapsanou na seznam UNESCO. Celková délka trasy je 48 km. Na trase se prolínají cyklotrasy s číslem 4028, 182 a 4033 (Česko jede, 2017).

Obrázek 9. Mapa cyklotrasy Krajem tisícileté historie (Česko jede, 2017)

Z Pardubic na Kunětickou horu

Trasa vede po značených asfaltových cestách a je vhodná pro silniční a trekingová kola. Kromě dvou nejznámějších památek této turistické oblasti – Kunětické hory a pardubického zámku – je možné při cestě navštívit rovněž Východočeskou galerii v Pardubicích nebo Muzeum perníku, které se nachází v nedaleké Perníkové chaloupce v Rábech. Za pozornost stojí i unikátní technická památka v Úzké. Hráz z 16. století mezi řekou Labe a umělým kanálem Haldou je pozoruhodná díky výraznému rozdílu mezi hladinami obou toků (Česko jede, 2017).

Trasa je dlouhá 22 km a prolínají se zde cyklotrasy číslo 4191, 4125 a 4124 (Česko jede, 2017).

Obrázek 10. Mapa cyklotrasy Z Pardubic na Kunětickou horu (Česko jede, 2017)

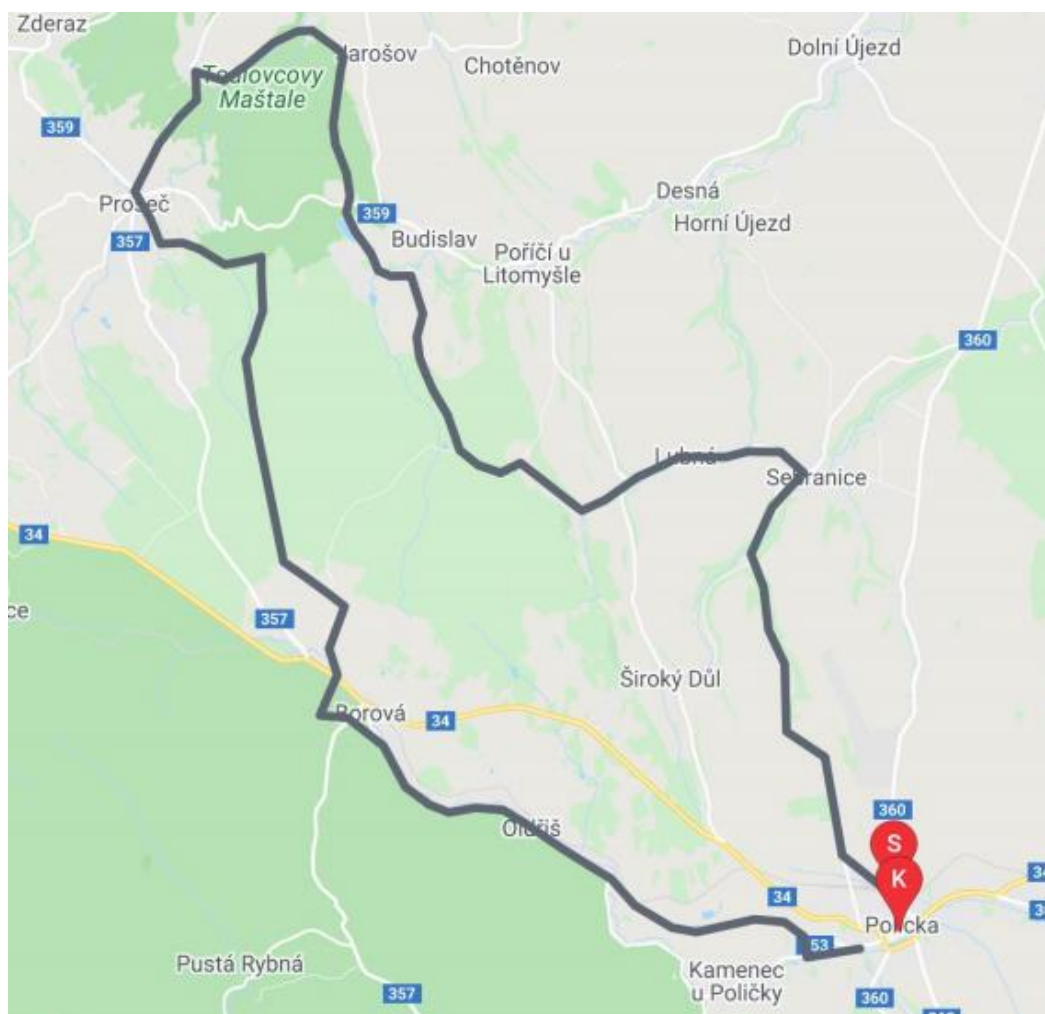
Za tajemstvím rytíře Toulovce

Okruh začíná v Poličce – královské věnné město, které nabízí procházku po středověkých hradbách, které se svými 1220 metry a devatenácti věžemi patří k nejzachovalejším systémům městského opevnění ve střední Evropě. Nachází se zde věž kostela sv. Jakuba, kde se narodil hudební skladatel Bohuslav Martinů (Česko jede, 2017).

Přírodní rezervace Toulcovy maštale je tvořena ojedinělým souborem pískovcových skalních útvarů, roklí a hlubokých kaňonovitých údolí. Území se nachází několik kilometrů od Litomyšle a Poličky mezi obcemi Budislav, Proseč a Nové Hrady. Podle pověsti se zde v dávných dobách se svou družinou ukrýval loupeživý rytíř Toulovec (Česko jede, 2017).

Trasa je dlouhá 47 km a prolínají se zde cyklotrasy s číslem 4019, 4024, 3, 9, 4, 8, 4180, 5, 4021, 4022 a 4103. Okruh je veden po silnicích II. a III. třídy a speciálních

cyklotrasách mikroregionu Touloucovy maštale a je v celé délce vybaven cykloturistickým značením (Česko jede, 2017).

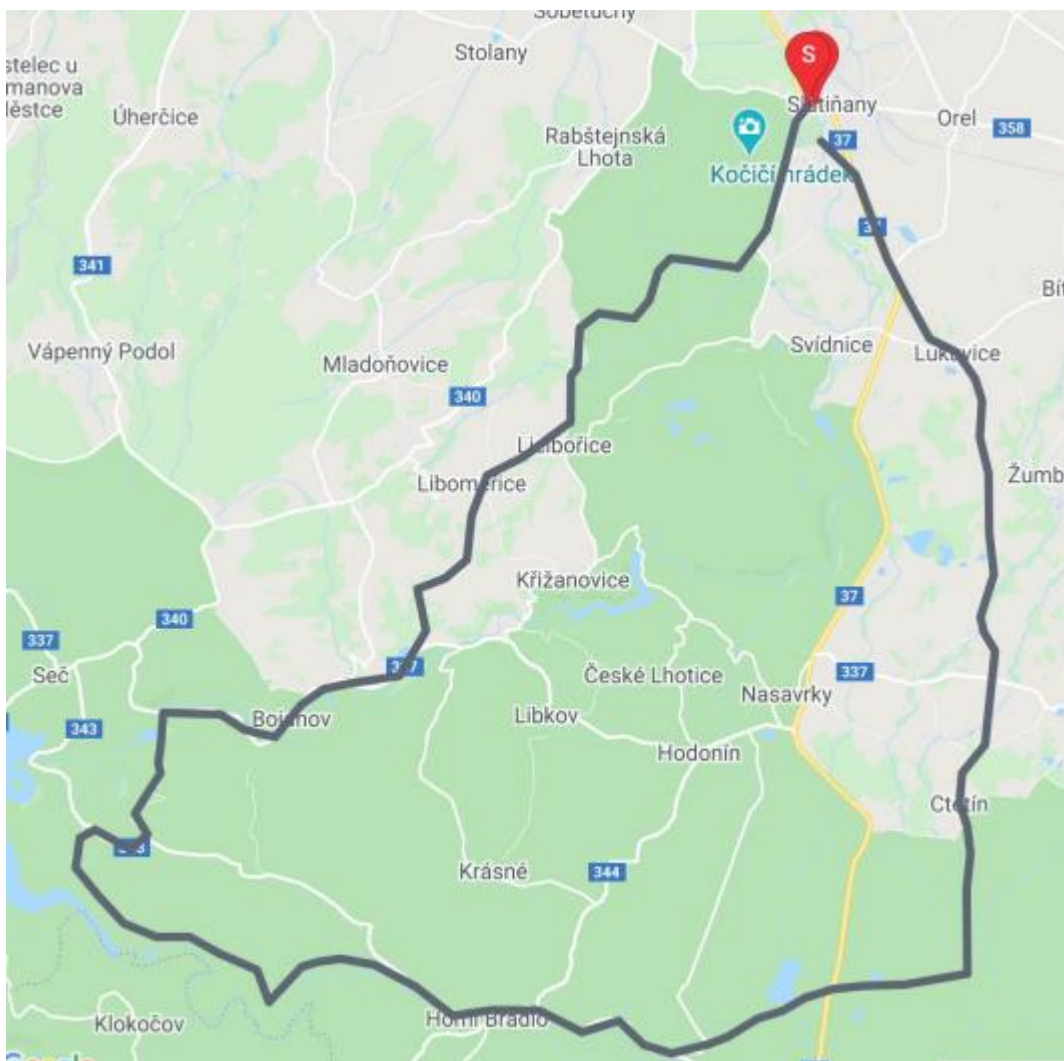

Obrázek 11. Mapa cyklotrasy Za tajemstvím rytíře Toulouce (Česko jede, 2017)

Napříč Železnými horami

Více než padesátikilometrový okruh má start i cíl ve Slatiňanech. Odtud vede přes Rekreační lesy Podhůra, malebné vesničky a údolím řeky Chrudimky po málo frekventovaných silnicích a cestách k srdci Železných hor, vodní nádrži Seč. Zvlněný terén pokračuje až k rozcestí u Vranovské Hájovny, pak už následuje příjemný sjezd se spoustou krásných vyhlídek až do Slatiňan (Česko jede, 2017).

Trasa je dlouhá 53 km a prolínají se zde cyklotrasy s číslem 4112, 4177, 4119, 4114, 4115 a 4113 (Česko jede, 2017).

Obrázek 12. Mapa cyklotrasy Napříč Železnými horami (Česko jede, 2017)

2.6.5 Bikeparky

Bikepark Peklák

Bikepark Peklák se nachází v České Třebové. Je tam připraveno celkem 7 tratí různých obtížností, od černých pro zkušené downhill ridery, červené technické tratě vhodné pro hravé jezdce se spoustou skoků a klopených zatáček a modré pro širokou veřejnost zvládající alespoň základy jízdy v terénu. Jsou zde i služby půjčovny, kde jsou k zapůjčení sjezdová kola a integrální přilby (Peklák Česká Třebová, 2019).

Cyklopark Podhůra

„Stezky Cykloparku Podhůra jsou určeny pro horská kola a jsou vybudované podle speciální metodiky, která poskytuje maximální zážitek z jízdy a zajišťuje co nejvyšší bezpečnost a šetrný přístup k přírodě“ (Městské lesy Chrudim s.r.o., 2019).

Podle Městských lesů Chrudim s.r.o. (2019) Cyklopark Podhůra obsahuje v současnosti tyto okruhy:

- „Singltrek“ je 1,7 km dlouhý jednosměrný okruh pro mírně pokročilé jezdce, který vede lesním terénem.
- „Pumtrek“ je dráha tvořená sledem umělých terénních vln a zataček, na které se jezdí bez šlapání pouze s využitím vlastní kinetické energie (tzv. „pumpování“, pohyb nahoru a dolů).
- "P-line" je krátký okruh s náročnějšími terénními prvky, využívá k dynamické jízdě přirozených nerovností zaniklého lomu.

Březovský trail

Trail se nachází v Březové nad Svitavou. Březovský trail je určený jak pro méně zkušené bikery, pro které je určen nejdelší modrý trail s délkou 1,4 km, pozvolným klesáním a méně náročnými překážkami, ale i pro ty zkušené, kteří ocení větší skoky, lávky a více adrenalinu. Pro ty je určen 1,2 km dlouhý červený trail střední náročnosti a 800 m dlouhý trail označovaný jako černý (Trail Hunter, 2019).

Trailové tratě na Vinicích – Vysoké Mýto

Tratě jsou dlouhé 2,14 kilometrů a jsou zde úseky s různým stupněm náročnosti. Na své si zde přijdou pokročilí cyklisté, děti i začátečníci (Město Vysoké Mýto, 2017).

Single trails Dolní Morava

Trail nazvaný Skalní začíná u vyhlídky na celé údolí Dolní Moravy zvané Skalka. Lesní cyklostezky jsou široké a svou obtížností a šířkou se přibližují spíše lesním cestám než náročným sjezdovým tratím. Celková délka trailu je 4,5 km. Součástí trasy jsou různé lávky, klopené zatačky, pěšiny apod. (Kudy z nudy, 2019).

2.6.6 Cyklopůjčovny

ČD Bike

České dráhy nabízí v oblíbených cykloturistických oblastech zapůjčení kol v půjčovnách ČD Bike přímo na nádraží. Kolo si cykloturisté mohou v půjčovně rezervovat už předem telefonicky nebo prostřednictvím e-mailu (České dráhy a.s., 2016).

Po celodenním výletu cykloturisté nemusí kolo vracet v místě, kde si ho vypůjčili – lze ho většinou vrátit i v jiných stanicích, kam mohou dojet vlakem bez placení přepravného za vypůjčené kolo (České dráhy a.s., 2016).

Půjčovny kol ČD jsou v provozu zpravidla od 1. dubna do 31. října, vybrané půjčovny jsou otevřeny i celoročně (České dráhy a.s., 2016).

Půjčovny ČD Bike v Pardubickém kraji se nachází v těchto městech: Česká Třebová, Chrudim, Letohrad, Pardubice, Brandýs nad Orlicí, Hlinsko v Čechách, Choceň, Jablonné nad Orlicí, Králíky, Lanškroun, Moravská Třebová, Polička, Přelouč, Slatiňany, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Žamberk, Žďárec u Skutče (České dráhy a.s., 2016).

2.6.7 Služby pro cykloturisty v Pardubickém kraji

Ubytovací služby

Vybrané ubytování v Pardubickém kraji podle portálu Cyklisté vítáni (2020):

- Chata Polanka – nachází se nedaleko Nových Hradů v turistické oblasti Železné hory. Chata je obklopena hustou sítí cyklostezek. K zařízení patří cyklochatky a je možné využít cyklosprchu.
- Penzion Ječmínek – nachází se v obci Červená Voda v podhůří Orlických hor a Jeseníků. Nabízí celoroční ubytování v moderních prostorných apartmánech. V létě může být penzion výchozím bodem pro turistiku, cyklistiku či houbaření, v zimě mohou návštěvníci využít sjezdové a běžecké tratě v blízkém okolí. Penzion je vybaven Bike-boxem pro bezpečné uložení kol (Penzion Ječmínek, 2020).
- Turistická ubytovna Toulovec – nachází se ve městě Proseč. Ubytovna je vhodná pro větší či menší skupinky se zájmem o turistiku a cykloturistiku, pro školy v přírodě, sportovní soustředění a školní výlety. Možnost sestavení programu pobytu, turistické nebo cyklistické trasy dle potřeb turistů (Sdružení obcí Toulovcovy Maštale, 2020).

Stravování

Vybrané stravovací zařízení v Pardubickém kraji podle portálu Cyklisté vítáni (2020):

- Restaurace a minipivovar Veselka – nachází se v Litomyšli. Je zde možnost bezpečného parkování kol a dobíjení elektrokol.
- Hotel 100 – nachází se v Pardubicích v historickém centru nedaleko Pardubického zámku. Je zde možnost bezpečného parkování kol, zapůjčení náradí a možnost dobíjení elektrokol.

Cyklobusy

Již mnoho let je možné na území Pardubického kraje využít několika linek cyklobusů, které cykloturisty zavezou do atraktivních míst kraje i za jeho hranice. Kola jsou přepravována ve speciálním přívěsu (Pardubický svět, 2019).

Cyklobus Železné hory

Tento cyklobus jezdí o víkendech a o svátcích na trase Pardubice – Seč – Hlinsko – Proseč – Litomyšl – Svratka – Polička (Arriva, 2019).

Cyklobusy Českomoravským pomezím

Podle portálu Kudyznudy.cz (2019) je k dispozici 5 linek:

- Růžová linka na trase Moravská Třebová – Svitavy – Polička – Proseč – Litomyšl – Česká Třebová – Vysoké Mýto.
- Modrá linka na trase Polička – Svitavy – Moravská Třebová – Králický Sněžník – Dolní Morava.
- Zelená linka – Pardubice – Seč – Hlinsko – Proseč – Litomyšl – Polička – Svratka.
- Červená linka – Litomyšl – Ústí nad Orlicí – Česká Třebová – Čenkovice – Králíky – Dolní Morava
- Oranžová linka – Lanškroun – Česká Třebová – Litomyšl – Vysoké Mýto – Žamberk – Deštné v Orlických horách

Cyklobusy Orlických hor

Firma Audis bus s.r.o. (2019) provozuje tyto linky:

- 660141 - Deštné v Orl. h. – Solnice – Rychnov n. Kněž. -Vamberk – Častolovice
- 660143 - Deštné v Orl. h. - Rokytnice v Orl. h. – Žamberk – Letohrad – Jablonné n. Orl.
- 660144 – Rychnov n. Kněž. -Vamberk – Žamberk – Letohrad – Jablonné n. Orl. - Čenkovice – Orličky, odb. Suchý vrch
- 660146 - Deštné v Orl. h. – Říčky – Rokytnice v Orl. h. - Rychnov n. Kněž. – Častolovice – Holice

3 Cíle a úkoly práce

3.1 Cíl práce

Cílem práce je analyzovat profil cyklistů v Pardubickém kraji. Dílčím cílem je analýza spokojenosti cyklistů s cyklotrasami, cyklostezkami a službami spojenými s cykloturistikou v Pardubickém kraji.

3.2 Úkoly práce

- Prostudování dostupné literatury a internetových zdrojů souvisejících s tématem práce.
- Shrnutí informací o cykloturistice, zdravotních benefitech jízdy na kole a možnostech pro cykloturisty v Pardubickém kraji.
- Provést anketní šetření zaměřené na Cykloturistiku v Pardubickém kraji.
- Vyhodnotit výsledky a vyvodit závěry.

3.3 Výzkumné otázky

- Jaký je profil cyklistů v Pardubickém kraji?
- Jaká je spokojenost cyklistů s cyklotrasami a cyklostezkami v Pardubickém kraji?
- Jaká je spokojenost se službami spojenými s cykloturistikou v Pardubickém kraji?

4 Metodika

Pro výzkumnou část práce bylo využito anketní šetření. Cílem anketního šetření bylo analyzovat profil cyklistů v Pardubickém kraji a analýza spokojenosti cyklistů s cyklotrasami, cyklostezkami a službami spojenými s cykloturistikou v Pardubickém kraji.

Anketní šetření bylo realizováno pomocí dotazníku. Dotazník se skládal z celkem 22 otázek, 20 uzavřených a 2 otevřených. První 3 otázky měly za úkol zjistit složení respondentů podle pohlaví, věku a místa bydliště. Dalších 11 otázek bylo zaměřeno na chování cykloturistů, například jak často jezdí na cyklovýlety, s kým, jak daleko atd. Kromě otázky „Na jakém kole nejčastěji jezdíte na cyklovýlety?“ byly tyto otázky převzaty z dotazníkového šetření CzechTourismu (2017) z výzkumu „Cykloturistika v ČR“. Posledních 8 otázek bylo zaměřeno na spokojenost cykloturistů s cyklostezkami, cyklotrasami a službami z oblasti cykloturistiky v Pardubickém kraji. Tyto otázky jsem tvořila sama podle cílů práce. Dotazník byl vytvořen pomocí služby Google formuláře a byl sdílen na facebookových skupinách „Cyklistika pro radost“, „Cyklistika pro radost – Východní Čechy“ a na mém facebookovém profilu, kde byl dotazník v online podobě.

Výzkumný soubor se skládal z respondentů ve věku 18–65 let, kteří jsou rezidenty Pardubického kraje. Celkem se zúčastnilo 120 respondentů. Respondenti jsou členy facebookových skupin „Cyklistika pro radost“, „Cyklistika pro radost – Východní Čechy“.

Výsledky anketního šetření jsem zpracovala v programu MS Excel, kde jsem využila grafické znázornění. 15 dotazníků bylo vyřazeno ze zpracování, jelikož respondenti nebyli rezidenty Pardubického kraje. Výzkum probíhal v období od 3. 9. 2019 do 14. 10. 2019.

5 Výsledky

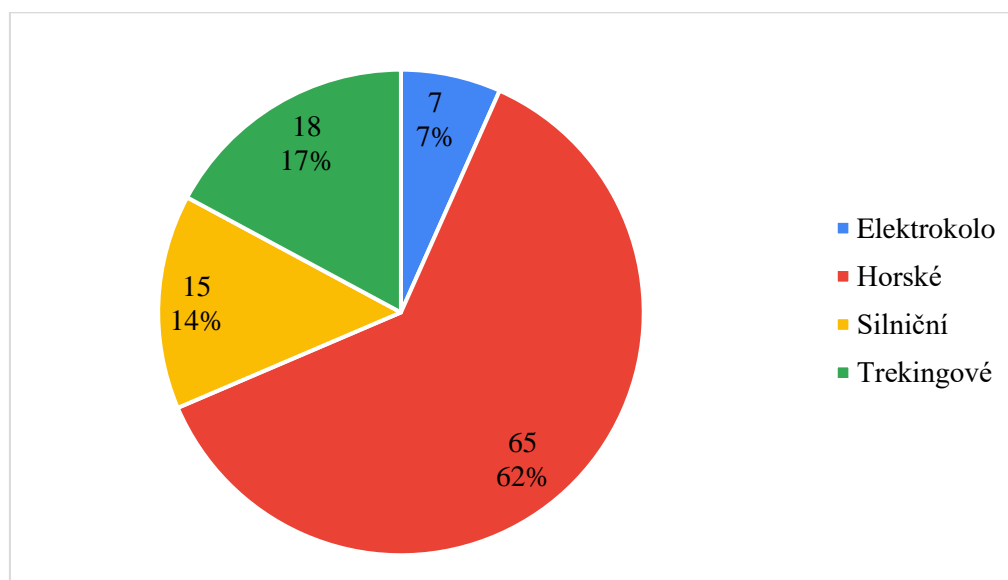
Do anketního šetření se zapojilo celkem 120 respondentů. 15 dotazníků bylo vyřazeno ze zpracování, jelikož respondenti nebyli rezidenty Pardubického kraje. Relevantních respondentů je tedy 105. Na dotazník odpovědělo celkem 47 (44,8 %) žen a 58 (55,2 %) mužů. Věková skladba respondentů byla následující: 43 respondentů bylo ve věku 18 až 29 let (41 %), 12 respondentů 30–39 let (11,4 %), 27 respondentů 40–49 let (25,7 %) a 23 respondentů 50–65 let (21,9 %).

	Muž		Žena		Celkový součet	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
18 až 29 let	20	19,0	23	22,0	43	41
30 až 39 let	8	7,6	4	3,8	12	11,4
40 až 49 let	18	17,1	9	8,6	27	25,7
50 až 65 let	12	11,4	11	10,5	23	21,9
Celkový součet	58	55,2	47	44,8	105	100

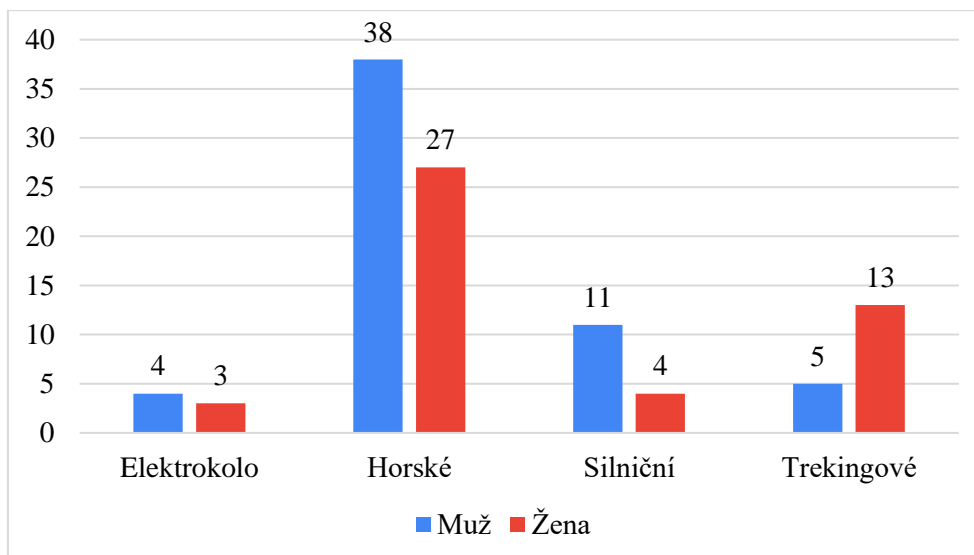
Tabulka 2. Rozdělení respondentů podle pohlaví a věku.

5.1 Otázky týkající se profilu cyklistů v Pardubickém kraji

Otázka č. 1: Na jakém kole nejčastěji jezdíte na cyklovýletech?

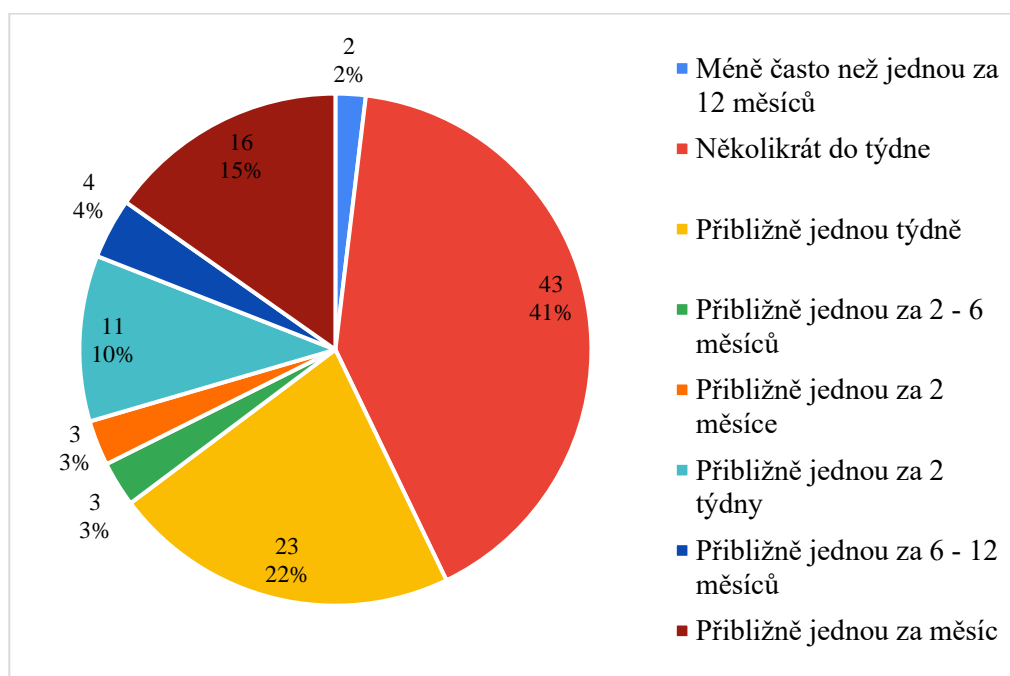

Obrázek 13. Tento graf znázorňuje, jaké kolo nejčastěji respondenti využívají na cyklovýletech. Celkem 65 (62 %) respondentů odpovědělo, že nejčastěji jezdí na cyklovýletech na horském kole, 18 (17 %) respondentů na trekingovém kole, 15 (14 %) respondentů na silničním kole a 7 (7 %) jezdí na elektrokole.

Obrázek 14. Tento graf znázorňuje využití kol podle pohlaví. Horské kolo využívá 38 mužů a 27 žen, silniční kolo 11 mužů a 4 ženy, elektrokolo 4 muži a 3 ženy, trekingové kolo 5 mužů a 13 žen. Z grafu vyplývá, že horské kolo, silniční a elektrokolo využívají spíše muži a trekingové kolo využívají spíše ženy.

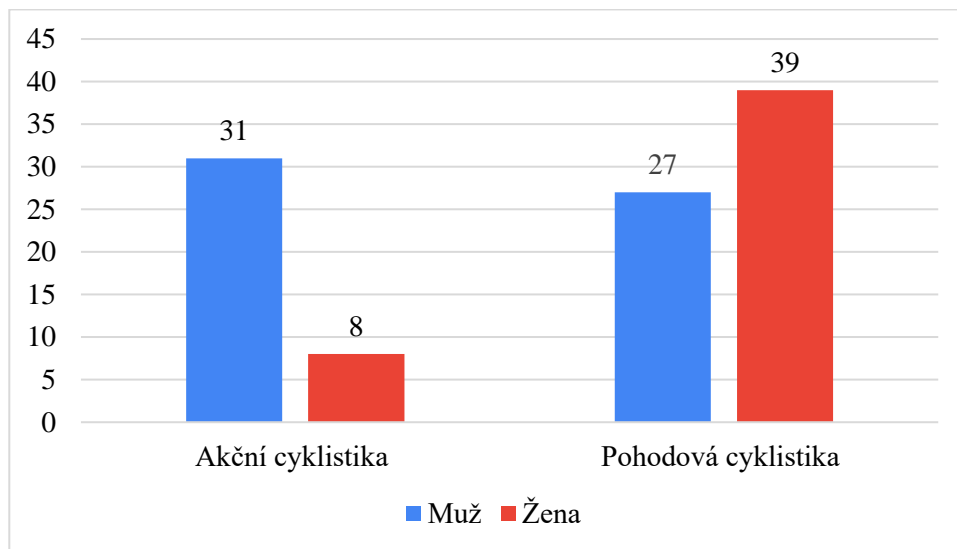
Otázka č. 2: Jak často jezdíte na cyklovýlety (za předpokladu, že k tomu máte vhodné podmínky, jako např. cyklistice příznivé roční období, Váš zdravotní stav apod.)?

Obrázek 15. Tento graf znázorňuje, jak často respondenti jezdí na cyklovýlety. Celkem 43 (41 %) respondentů odpovědělo, že jezdí na cyklovýlety několikrát do týdne. 23 (22 %) respondentů odpovědělo, že jezdí na cyklovýlety přibližně jednou

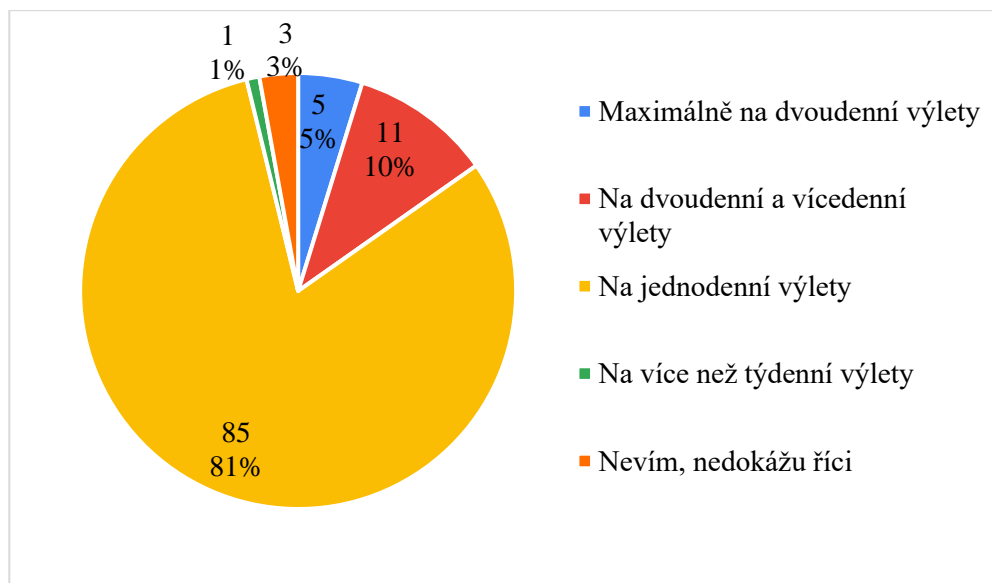
týdně, 16 (15 %) jezdí na cyklovýlety přibližně jednou za měsíc, 11 (10 %) respondentů jezdí přibližně jednou za 2 týdny, 4 (4 %) jezdí přibližně jednou za 6–12 měsíců, 3 (3 %) přibližně jednou za 2 měsíce a 3 (3%) přibližně jednou za 2 – 6 měsíců. Pouze 2 (2 %) respondenti méně často než jednou za 12 měsíců.

Otázka č. 3: Jaký typ cyklovýletů preferujete?

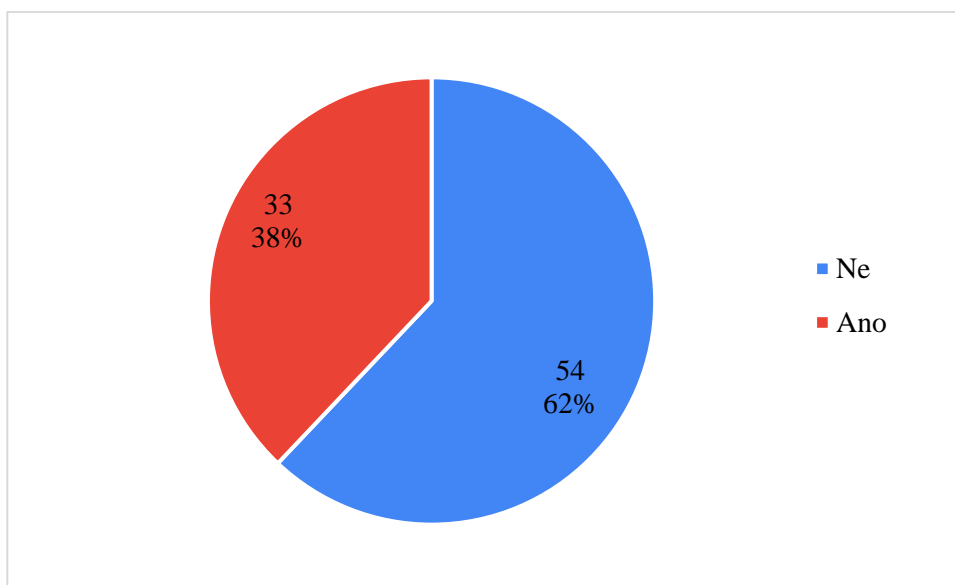
Obrázek 16. Tento graf znázorňuje, jaký typ cyklovýletů respondenti preferují. Ženy preferují více pohodovou cyklistiku a muži preferují spíše akční cyklistiku. Celkem 66 respondentů preferuje pohodovou cyklistiku a 39 respondentů akční cyklistiku. Akční cyklistiku preferuje 31 mužů a 27 žen, pohodovou cyklistiku 8 mužů a 39 žen.

Otázka č. 4.: Na jak dlouhé cyklovýlety obvykle vyrážíte?

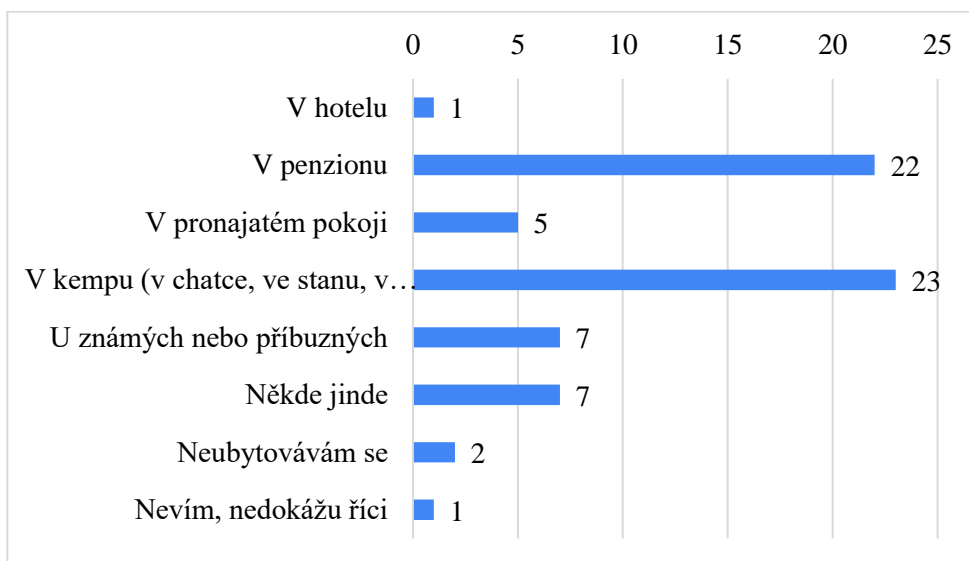
Obrázek 17. Tento graf znázorňuje, na jak dlouhé cyklovýlety respondenti obvykle vyrážejí. Cykloturisté nejčastěji vyrážejí na jednodenní výlety (85, 81 %). 11 (10 %) vyráží na dvoudenní a vícedenní výlety, 5 (5 %) maximálně na dvoudenní výlety, 3 (3 %) nedokáže říct a pouze 1 % vyráží na více než týdenní výlety.

Otázka č. 5: Pokud jste uvedl/a, že obvykle vyrážíte na jednodenní cyklovýlety, vyrážíte alespoň občas na cyklovýlety, během kterých přespáváte v některém z rekreačních zařízení?

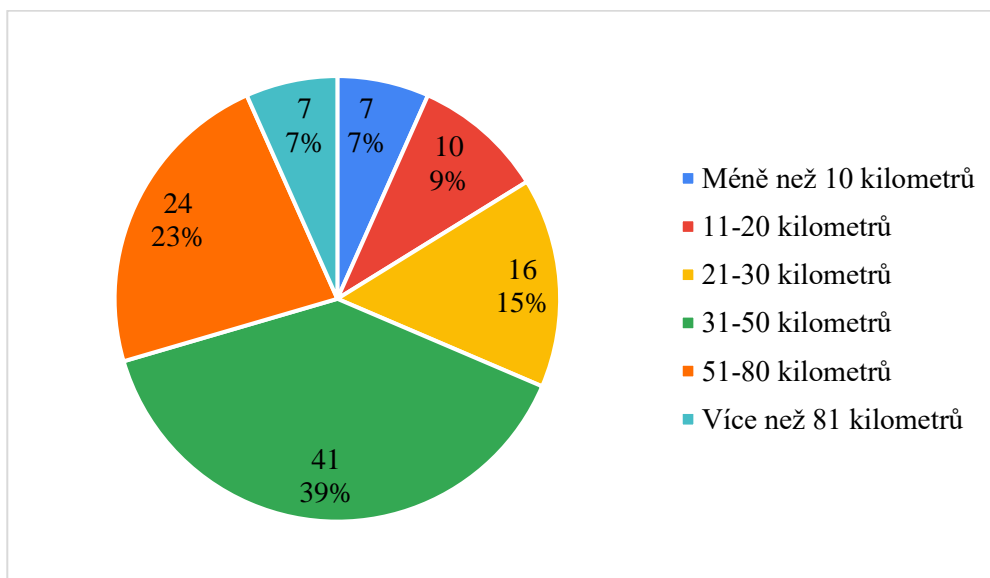
Obrázek 18. Tento graf znázorňuje, zda respondenti, kteří obvykle vyrážejí na jednodenní cyklovýlety, jezdí alespoň občas na cyklovýlety, během kterých přespávají v některém z rekreačních zařízení. 54 (62 %) odpovědělo, že ne a 33 (38 %) ano.

Otázka č. 6: Pokud jste vedl/a, že jezdíte na vícedenní výlety, v jakém z následujících zařízení se ubytováváte?

Obrázek 19. Graf znázorňuje, v jakých zařízeních se ubytovávají respondenti, kteří jezdí na vícedenní výlety. Nejčastěji se respondenti ubytovávají v kempu (23) a v penzionu (22). 7 respondentů se ubytovává u známých nebo příbuzných a 7 využívá jinou možnost, než bylo uvedeno v dotazníku. 5 respondentů se ubytovává v pronajatém pokoji, 1 v hotelu a 1 neví nebo nedokáže říct.

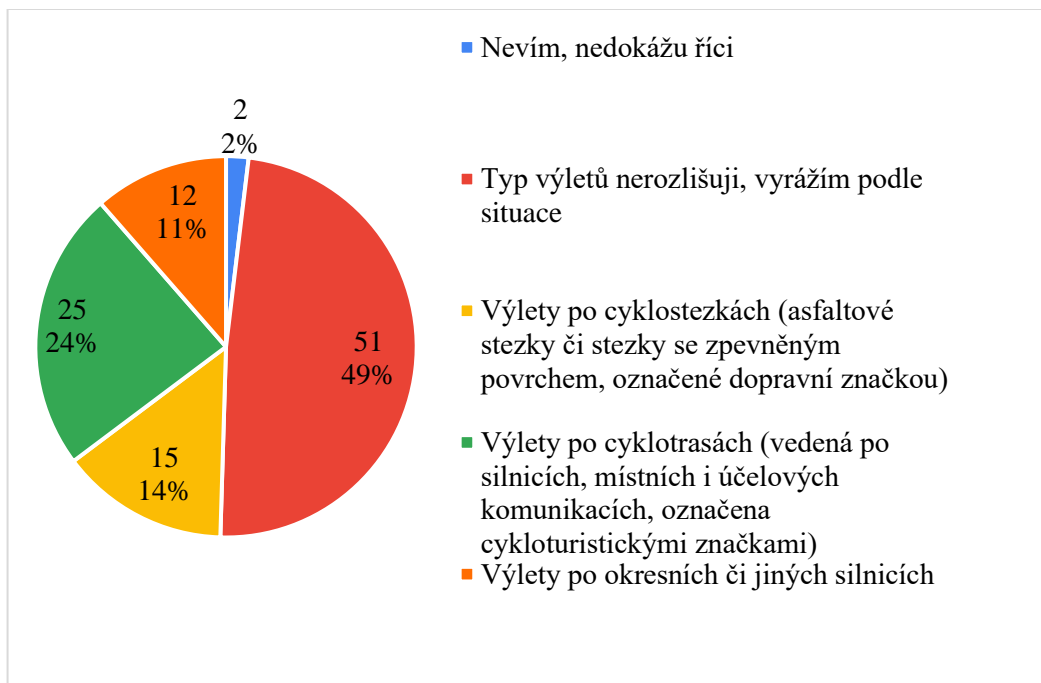
Otázka č. 7: Jak dlouhé jsou trasy, na které obvykle vyrážíte?

Obrázek 20. Tento graf znázorňuje, na jak dlouhé trasy respondenti obvykle vyráží. Nejčastěji jsou to trasy dlouhé 31–50 kilometrů, takto odpovědělo 41 (39 %) respondentů. 24 (23 %) respondentů odpovědělo 51–80 kilometrů,

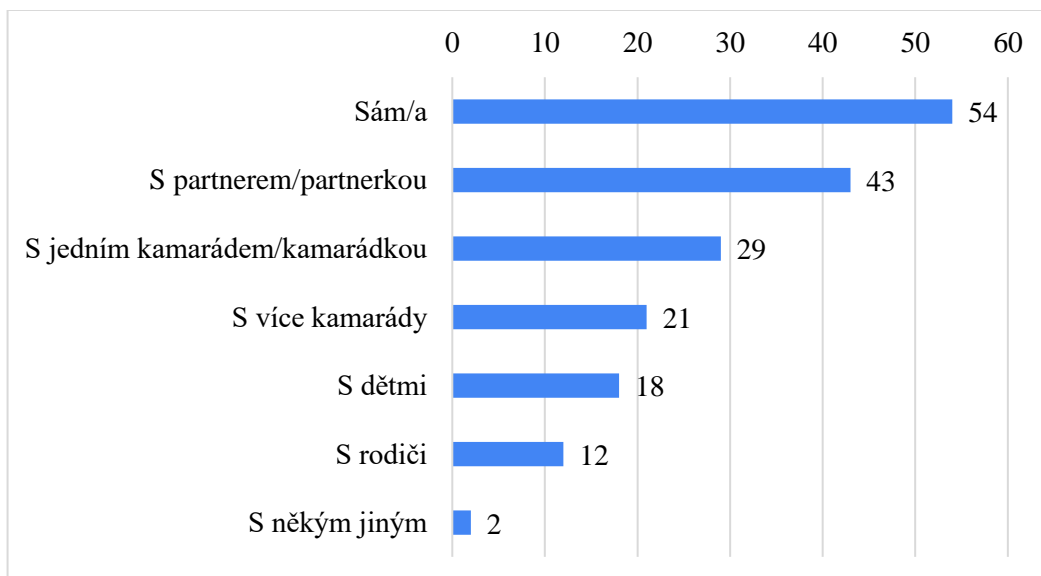
16 (15 %) zvolilo 21–30 kilometrů. Méně než 10 kilometrů zvolilo 7 (7 %) respondentů a více než 81 kilometrů také 7 (7 %).

Otázka č.8: Na jaký typ cyklovýletů obvykle vyrážíte?

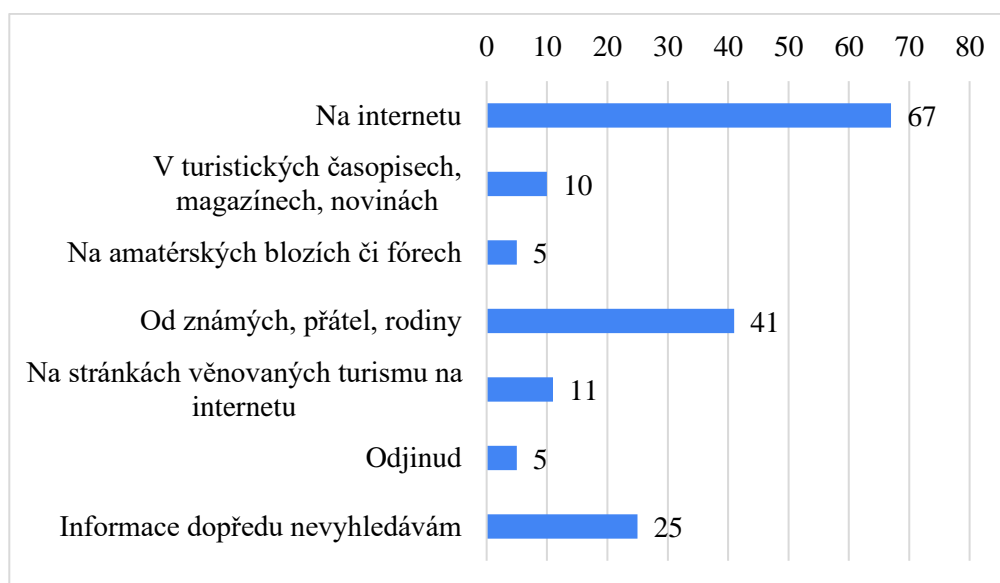
Obrázek 21. Graf znázorňuje, na jaký typ cyklovýletů respondenti obvykle vyrážejí. 51 (49 %) typ výletů nerozlišuje, vyrazí podle situace. 25 (24 %) vyráží na cyklovýlety po cyklotrasách, 15 (14 %) po cyklostezkách, 12 (11 %) po okresních či jiných silnicích a 2 (2 %) neví nebo nedokáže říci.

Otázka č. 9: S kým obvykle vyrážíte na cyklovýlety?

Obrázek 22. Graf znázorňuje, s kým obvykle respondenti vyrážejí na cyklovýlety. Nejčastěji respondenti vyrážejí sami (54). 43 respondentů vyráží na cyklovýlety s partnerem/partnerkou a 29 s jedním kamarádem/kamarádkou. 21 odpovědělo, že vyráží na cyklovýlety s více kamarády, 18 s dětmi, 12 s rodiči a 2 s někým jiným.

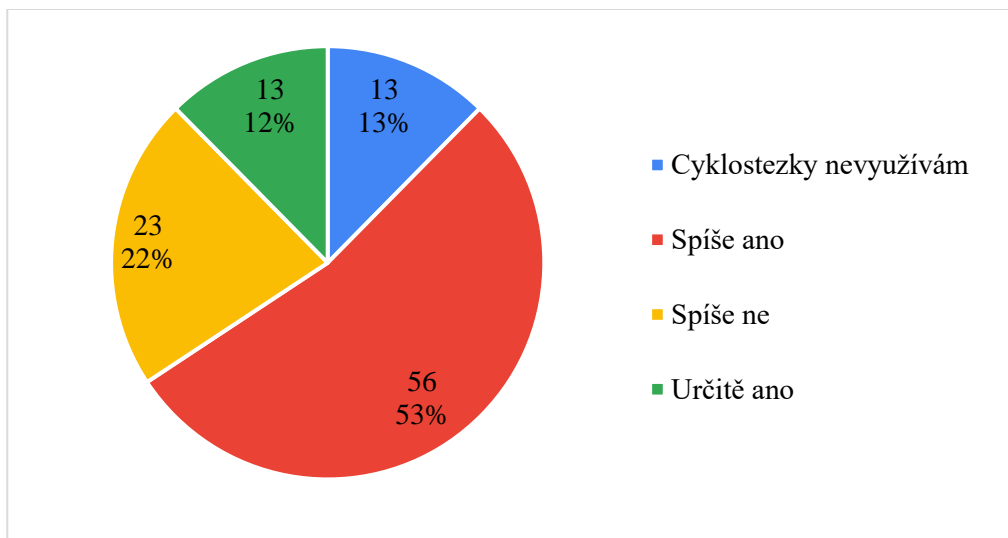
Otázka č. 10: Kde hledáte informace o lokalitě, do které plánujete jet na cyklovýlet?

Obrázek 23. Tento graf znázorňuje, kde respondenti hledají informace o lokalitě, do které plánují jet na cyklovýlet. Nejvíce respondentů odpovědělo, že informace hledají na internetu (67). 41 respondentů získává informace od známých, přátel a rodiny. 25 respondentů informace dopředu nevyhledává, 11 vyhledává na stránkách věnovaných turismu na internetu, 10 v turistických časopisech, magazínech a novinách, 3 % na amatérských blozích a fórech a 5 odjinud.

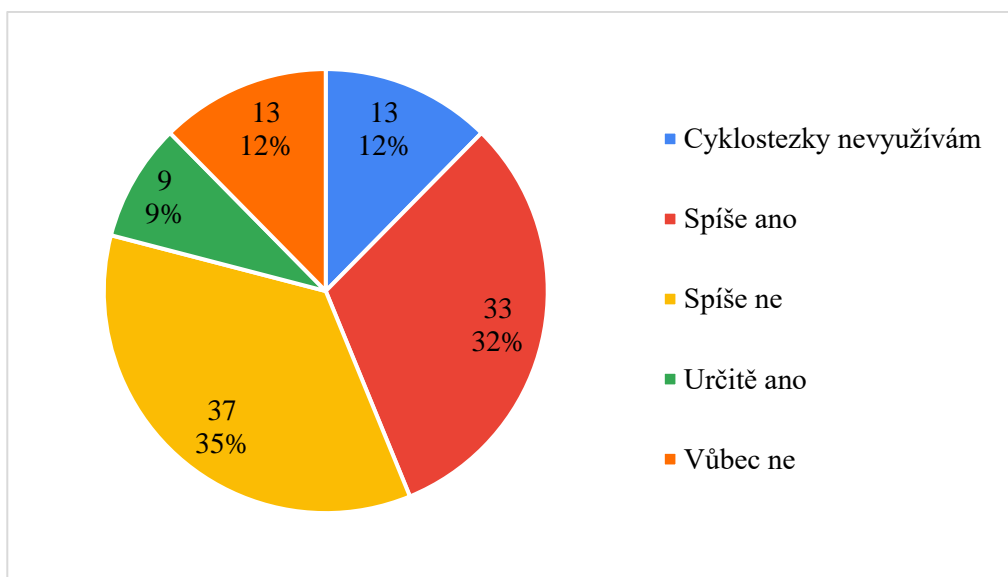
5.2 Otázky týkající se spokojenosti s cyklostezkami a cyklotrasami v Pardubickém kraji

Otázka č. 1: Jste spokojeni s kvalitou cyklostezek v Pardubickém kraji?

Obrázek 24. Tento graf znázorňuje spokojenost respondentů s kvalitou cyklostezek v Pardubickém kraji. 56 (53 %) respondentů je s kvalitou cyklostezek v Pardubickém kraji spíše spokojeno, 23 (22 %) spíše nespokojeno, 13 (13 %) je určitě spokojeno a 12 (13 %) cyklostezky nevyžívá.

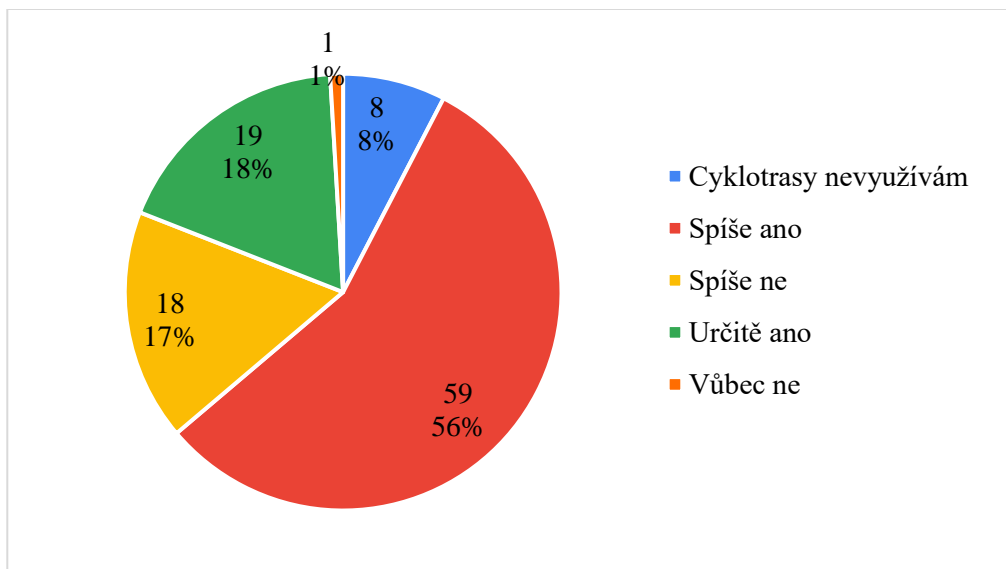
Otázka č. 2: Jste spokojeni s počtem cyklostezek v Pardubickém kraji?

Obrázek 25. Tento graf znázorňuje spokojenost respondentů s počtem cyklostezek v Pardubickém kraji. 37 (35 %) respondentů spíše není spokojeno s počtem cyklostezek v Pardubickém kraji, 33 (32 %) spíše ano. 13 (12 %) respondentů není

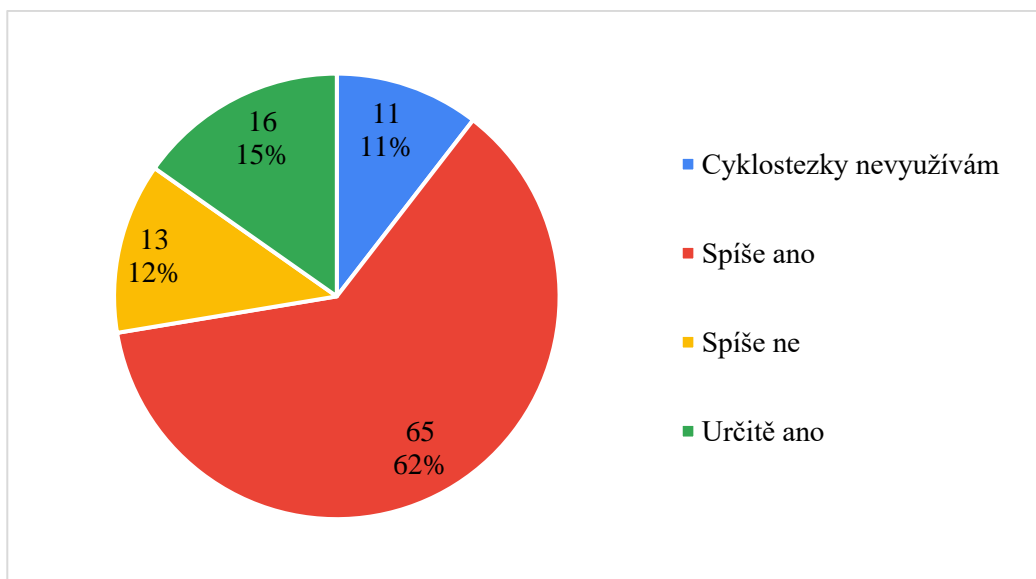
vůbec spokojeno, 13 (12 %) cyklostezky nevyužívá a 9 (9 %) je s počtem cyklostezek určitě spokojeno.

Otázka č. 3: Jste spokojeni se značením cyklotras v Pardubickém kraji?

Obrázek 26. Tento graf znázorňuje spokojenost se značením cyklotras v Pardubickém kraji. 19 (18 %) odpovědělo, že jsou se značením určitě spokojeni, 59 (56 %) odpovědělo spíše ano. 18 (17 %) odpovědělo spíše ne a 1 (1 %) vůbec ne. 8 (8 %) cyklotrasy nevyužívá.

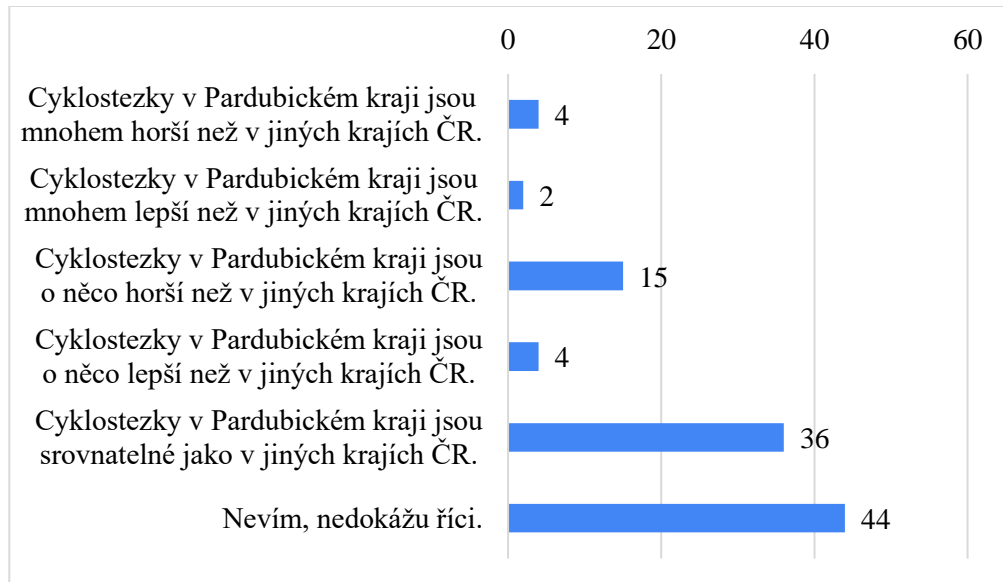
Otázka č. 4: Jste spokojeni se značením cyklostezek v Pardubickém kraji?

Obrázek 27. Tento graf znázorňuje spokojenost respondentů se značením cyklostezek v Pardubickém kraji. 16 (15 %) respondentů odpovědělo, že jsou určitě

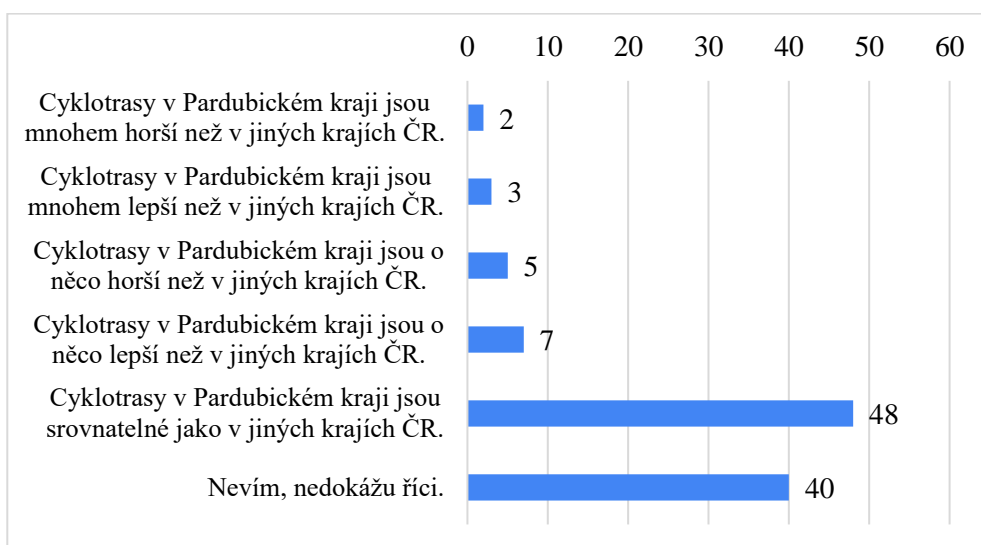
spokojeni, 65 (62 %) spíše ano. 13 (12 %) odpovědělo spíše ne a 11 (11 %) cyklostezky nevyužívá.

Otázka č. 5: Jak hodnotíte cyklostezky v Pardubickém kraji oproti jiným krajům v ČR?

Obrázek 28. Graf znázorňuje hodnocení cyklostezek v Pardubickém kraji oproti jiným krajům. 44 respondentů odpovědělo, že neví nebo nedokáže říci. 36 respondentů hodnotí cyklostezky jako srovnatelné s jinými kraji, 15 je hodnotí jako o něco horší než v jiných krajích. 4 respondenti odpověděli, že cyklostezky v tomto kraji jsou o něco lepší než v jiných krajích a 4 respondenti uvedli, že jsou mnohem horší. Pouze 2 respondenti uvedli, že v Pardubickém kraji jsou cyklostezky mnohem lepší než v jiných krajích.

Otázka č. 6: Jak hodnotíte cyklotrasy v Pardubickém kraji oproti jiným krajům v ČR?

Obrázek 29. Graf znázorňuje hodnocení cyklotras v Pardubickém kraji oproti jiným krajům. Nejvíce respondentů hodnotí cyklotrasy jako srovnatelné s jinými kraji (48). 40 respondentů neví nebo nedokáže říci. 7 respondentů odpovědělo, že jsou cyklotrasy v tomto kraji o něco lepší než v jiných krajích, 5 respondentů hodnotilo cyklotrasy jako o něco horší než v jiných krajích. Pouze 3 respondenti hodnotili cyklotrasy jako mnohem lepší než v ostatních krajích a 2 respondenti jako mnohem horší.

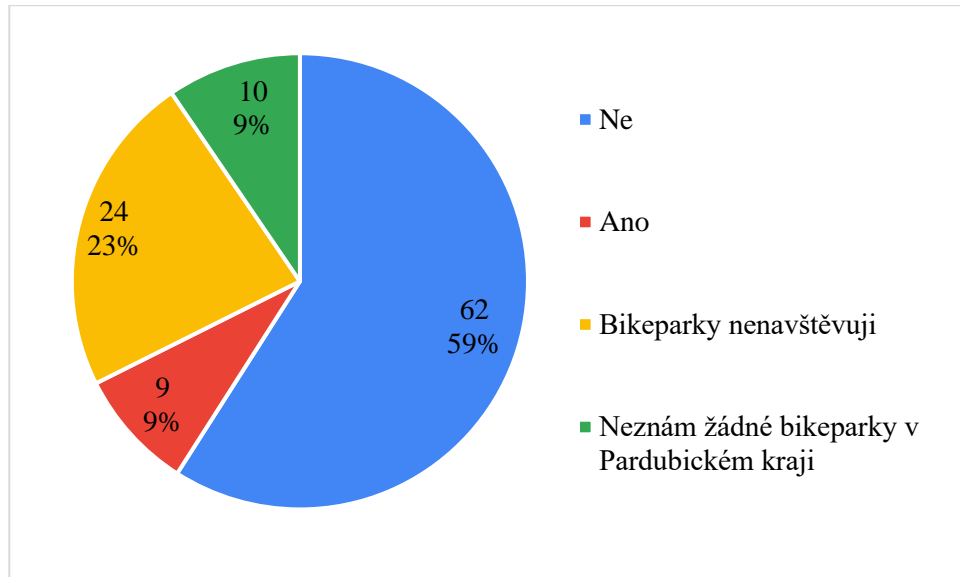
Otázka č. 7: Je nějaké místo v Pardubickém kraji, kde postrádáte cyklostezku?

Odpovědi na tuto otevřenou otázku se výrazně lišily. 10 respondentů odpovědělo, že nejvíce postrádají cyklostezky na Hlinecku, nejvíce v úseku Hlinsko – Chlum, dále Hlinsko – Holetín, Hlinsko – Chrudim, Hlinsko Trhová Kamenice a v okolí Krouny. Další respondenti nejvíce postrádají cyklostezku z Pardubic do Hradce Králové (7 odpovědí). Vícekrát se také objevila potřeba cyklostezky z České Třebové do Lanškrouna a z České Třebové do Litomyšle. Dále respondenti postrádají cyklostezku v okolí Pardubic – z Pardubic směrem do Přelouče, Dašic a Chrudimi. Mezi další odpovědi patřilo spojení mezi Litomyšlí, Poličkou a Svitavami, Dlouhý – Trhová Kamenice, obec Kladno, Raná, Skuteč, Mělice, Svitavy – Koclířov, Perná – Brandýs nad Orlicí, Ždírec nad Doubravou – Trhová Kamenice a Veselý Kopec. Někteří respondenti neuvodili konkrétní místo, ale odpověděli, že cyklostezky chybí podél větších dopravních komunikací a hlavních tahů mezi velkými městy. Nejvíce respondentů (34) odpovědělo, že neví o žádném místě, kde by postrádali cyklostezku

nebo je žádné místo nenapadá. Další nejčastější odpovědí bylo, že cyklostezku v Pardubickém kraji nikde nepostrádají (11).

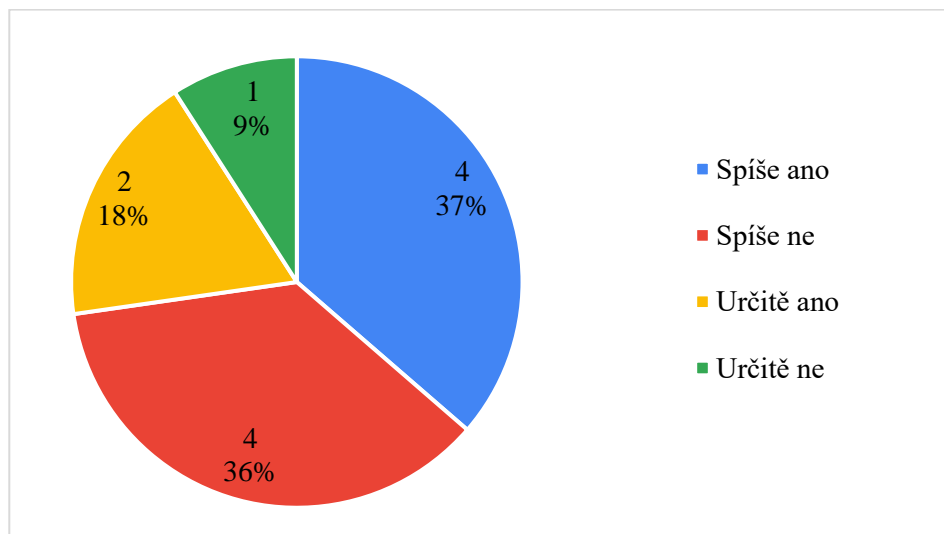
5.3 Otázky týkající se služeb v cykloturistice v Pardubickém kraji

Otázka č. 1: Navštěvujete bikeparky v Pardubickém kraji?

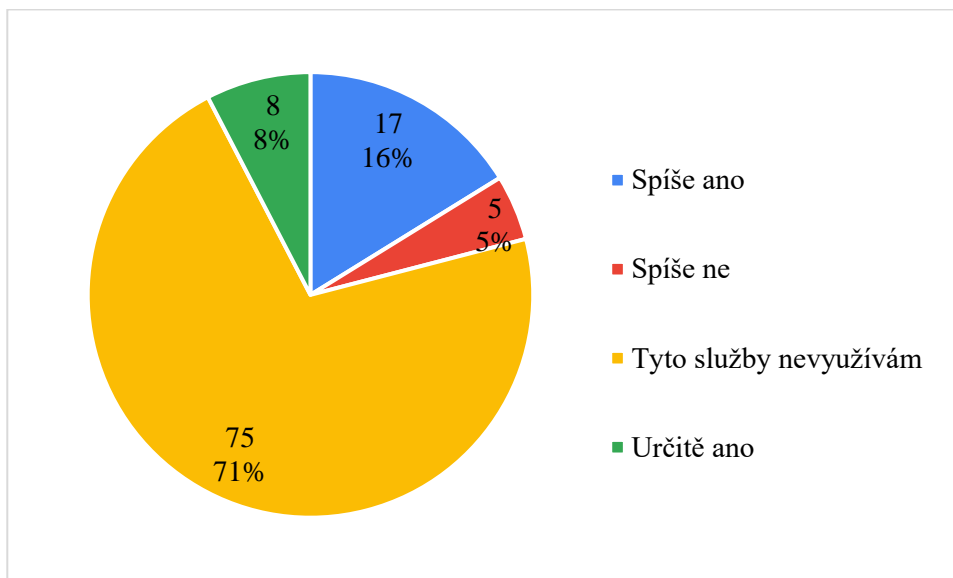
Obrázek 30. Tento graf znázorňuje, zda respondenti navštěvují bikeparky v Pardubickém kraji. 62 (59 %) respondentů nenavštěvuje bikeparky v Pardubickém kraji. 24 (23 %) respondentů bikeparky vůbec nenavštěvuje. 10 (9 %) respondentů nezná žádné bikeparky v Pardubickém kraji a pouze 9 (9 %) odpovědělo, že bikeparky v Pardubickém kraji navštěvují.

Otázka č. 2: Pokud navštěvujete bikeparky v Pardubickém kraji, jste spokojeni s jejich kvalitou?

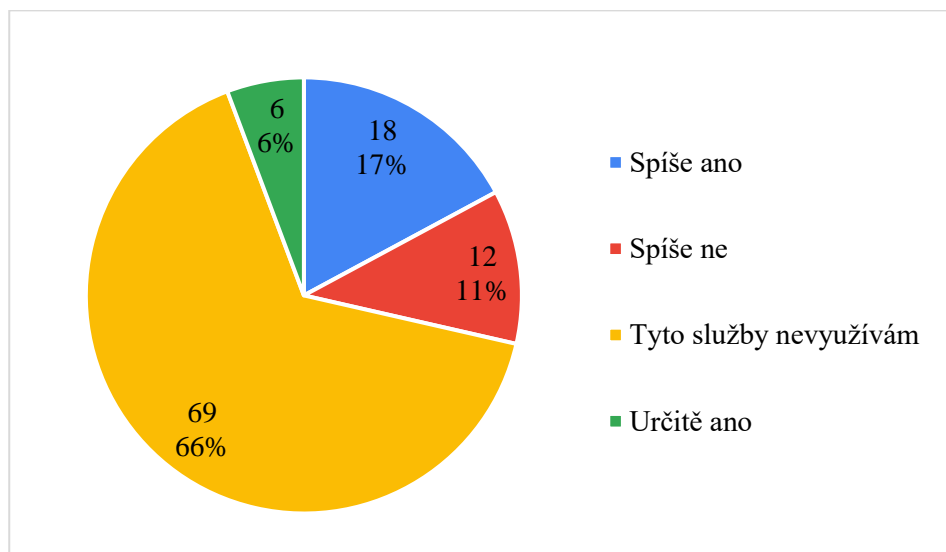
Obrázek 31. Tento graf znázorňuje spokojenost respondentů s kvalitou bikeparků v Pardubickém kraji. 4 respondenti, kteří navštěvují bikeparky, odpověděli, že jsou spíše spokojeni s kvalitou bikeparků v Pardubickém kraji, 4 respondenti naopak spíše ne. 2 respondenti jsou určitě spokojeni a 1 určitě ne.

Otázka č. 3: Jste spokojeni s cyklopůjčovniemi v Pardubickém kraji?

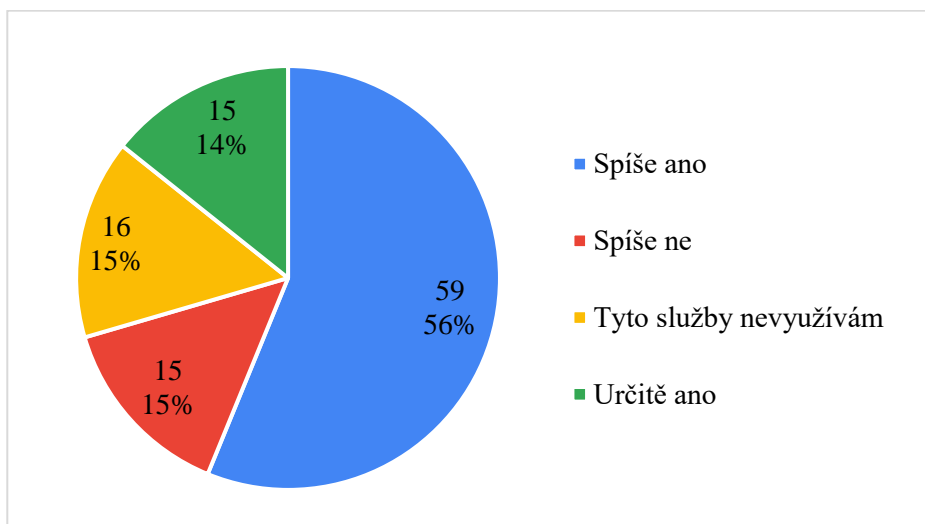
Obrázek 32. Tento graf znázorňuje spokojenost respondentů s cyklopůjčovniemi v Pardubickém kraji. 75 (71 %) respondentů odpovědělo, že cyklopůjčovny nevyžívá. 17 (16 %) respondentů je s cyklopůjčovniemi spíše spokojeno a 5 (5 %) spokojeno spíše není. 8 (8 %) respondentů odpovědělo, že je s cyklopůjčovniemi určitě spokojeno.

Otázka č. 4: Jste spokojeni s cyklobusy v Pardubickém kraji?

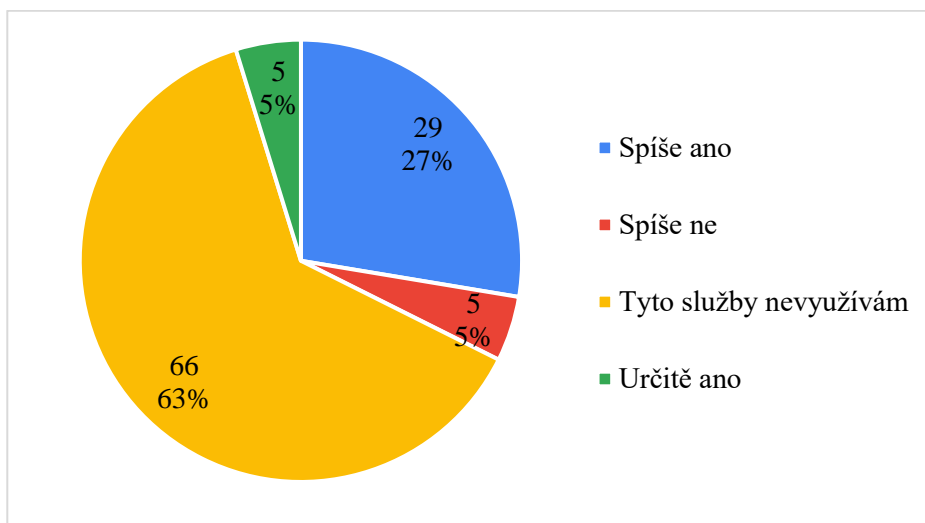
Obrázek 33. 69 (66 %) respondentů odpovědělo, že tyto služby nevyužívá. 18 (17 %) respondentů je s cyklobusy v Pardubickém kraji spíše spokojeno a 12 (11 %) spíše spokojeno není. 6 (6 %) respondentů odpovědělo, že jsou s cyklobusy určitě spokojeni.

Otázka č. 5: Jste spokojeni se stravovacími službami v Pardubickém kraji, které využíváte během cyklovýletů?

Obrázek 34. Tento graf znázorňuje spokojenost respondentů se stravovacími službami v Pardubickém kraji, které využívají během cyklovýletů. 59 (56 %) respondentů odpovědělo, že jsou spíše spokojeni se stravovacími službami, 15 (15 %) spokojeno spíše není. 16 (15 %) tyto služby nevyužívá. 15 (14 %) respondentů je se stravovacími službami určitě spokojeno.

Otázka č. 6: Jste spokojeni s ubytovacími službami v Pardubickém kraji, které využíváte během cyklovýletů?

Obrázek 35. Tento graf znázorňuje spokojenost respondentů s ubytovacími službami v Pardubickém kraji, které využívají během cyklovýletů 66 (63 %) respondentů ubytovací služby nevyužívá, 29 (27 %) je s ubytovacími službami spíše spokojeno, 5 (5 %) spíše nespokojeno a 5 (5 %) je určitě spokojeno.

Otázka č.7: Jakou službu z oblasti cykloturistiky byste v Pardubickém kraji uvítali?

Odpovědi na tuto otevřenou otázku se výrazně lišily. 11 respondentů by nejraději uvítalo více servisních míst, ať už samoobslužné servisní stanice nebo přímo cykloservisy, také by uvítali více cykloservisů, které mají otevřeno i o víkendu. Dále respondenti odpovídali, že by uvítali více občerstvovacích míst v blízkosti cyklostezek i cyklotras, postrádají stánky s občerstvením i restaurace (8). Respondenti (5) by také ocenili více cyklopůjčoven a rozšíření jejich sortimentu například o půjčování koloběžek nebo držáků kol na auto. V odpovědích se objevovalo vylepšení služeb Českých drah, jako například lepší fungování půjčoven ČD a rozšíření kapacit míst pro kola ve vlacích. Respondenti by uvítali veřejné WC u cyklostezek a také možnosti doplnění pitné vody, jako jsou například pítka.

Dále se objevovaly tyto odpovědi: více bikeparků, singletreků a treilů, služby trenérů techniky, služby cykloprůvodce, více stojanů s lepším zabezpečením, myčky jízdnic kol, nabíjecí stanice pro elektrokola, více odpočívadel a více ubytovacích zařízení pro cykloturisty s elektrokoly. Nejvíce respondentů (43) odpovědělo, že je nenapadá žádná služba z oblasti cykloturistiky, kterou by v Pardubickém kraji uvítali.

6 Diskuse

Výsledky anketního šetření jsem porovnála s výzkumem agentury CzechTourism (2017), který se zabýval cykloturistikou v celé ČR. Oproti tomuto výzkumu jsou cykloturisté v Pardubickém kraji aktivnější, 41 % z nich jezdí na cyklovýlety několikrát do týdne a dalších 22 % jezdí přibližně jednou týdně. Celkem 88 % cykloturistů jezdí na kole alespoň jednou za měsíc, což je o 18 % více než je celorepublikový průměr.

Cykloturisté v Pardubickém kraji, stejně jako v celé ČR, preferují pohodovou cykloturistiku převážně na horském kole, které se stává v posledních letech čím dál více populární. V Pardubickém kraji ženy vyrazí spíše na kratší tratě než muži, stejně jako v celé ČR. Celkově cykloturisté v Pardubickém kraji jezdí na delší cyklovýlety, nejčastěji do 50 kilometrů.

Více než polovina cykloturistů v Pardubickém kraji nerozlišuje typ cyklovýletů a čtvrtina nejvíce využívá cyklotrasy, s jejichž značením jsou spíše spokojeni a které jsou podle Pardubického kraje (2015) mírně hustší oproti celorepublikovému průměru. Celkově cykloturisté v ČR jezdí nejvíce po cyklostezkách, oproti Pardubickému kraji, kde výlety po cyklostezkách provozuje pouze 15 % respondentů, což může být dáno větší hustotou cyklostezek v jiných krajích.

Celkem 81 % cykloturistů jezdí hlavně na jednodenní výlety, což se shoduje s výzkumem CzechTourismu (2017). V Pardubickém kraji cykloturisté nejčastěji jezdí na cyklovýlety sami (30 %), naopak v celé ČR uvedlo tuto možnost pouze 11 % respondentů. V celé ČR jezdí nejčastěji s partnerem/partnerkou (63 %).

Porovnání nejčtenějších odpovědí respondentů z Pardubického kraje a z celé ČR jsem shrnula v tabulce 3.

Otázka	Pardubický kraj	ČR
Jak často jezdíte na cyklovýlety?	Několikrát do týdne	Přibližně jednou za měsíc
Jaký typ cyklovýletů preferujete?	Pohodová cyklistika	Pohodová cyklistika
Na jak dlouhé cyklovýlety obvykle vyrazíte?	31–50 kilometrů	11–20 kilometrů
Na jaký typ cyklovýletů obvykle vyrazíte?	Typ výletů nerozlišuji, vyrazím podle situace	Po cyklostezkách
Na jak dlouhé cyklovýlety obvykle vyrazíte?	Na jednodenní výlety	Na jednodenní výlety
S kým obvykle vyrazíte na cyklovýlety?	Sám/sama	S partnerem/partnerkou

Tabulka 3. Porovnání nejčtenějších odpovědí v Pardubickém kraji a v celé ČR

50 % cyklistů Pardubického kraje, alespoň někdy přespává v některém z rekreačních zařízení, stejně jako cyklisté z celé ČR, nejčastěji přespávají v kempu a v penzionu.

Z odpovědí týkajících se cyklostezek v Pardubickém kraji, vyplynulo, že více jak polovina cykloturistů je spokojena s jejich kvalitou a značením. Naopak s počtem cyklostezek v Pardubickém kraji spíše spokojeni nejsou. Cyklostezky postrádají nejvíce na Hlinecku, což mohu potvrdit i ze své vlastní zkušenosti, jelikož na kole v okolí Hlinska často jezdím. Na druhou stranu tato otázka může být ovlivněna i bydlištěm respondentů. Podle seznamu cyklostezek Pardubického kraje (2015) je na Hlinecku cyklostezka pouze jedna, a to z Hlinska na Čertovinu. Celkově respondenti hodnotí cyklostezky v Pardubickém kraji jako srovnatelné s jinými kraji v ČR.

Překvapující odpovědí bylo, že bikeparky navštěvuje pouze 9 % respondentů, přestože většina respondentů jezdí právě na horském kole, které se využívá v bikeparcích.

Cyklopůjčovny v Pardubickém kraji jsou rovněž málo využívány, což může být způsobeno cenovou dostupností jízdních kol. Podle mého názoru by rezidenti Pardubického kraje spíše využívali půjčovny v jiných krajích, a naopak půjčovny v Pardubickém kraji by využívali návštěvníci z jiných krajů.

Další službou, kterou v Pardubickém kraji respondenti moc nevyužívají, jsou cyklobusy, což může být způsobeno tím, že cyklobus nezastavuje v blízkosti jejich bydliště.

Nejvíce využívanými službami jsou služby stravovací, nevyužívá je pouze 15 % respondentů. Většina respondentů je s těmito službami spokojena, nicméně někteří respondenti postrádají více těchto zařízení v blízkosti cyklostezek i cyklotras.

Zajímavým poznatkem z výzkumu je, že cykloturisté postrádají servisní místa v blízkosti cyklostezek a cyklotras. Tento poznatek by v budoucnu mohl využít Pardubický kraj při výstavbě nových cyklostezek.

Při vyhodnocování výsledků jsem dospěla k závěru, že by bylo vhodné přidat ještě nějaké otázky, čímž by se vysvětlilo, proč ve spoustě případů respondenti odpovídali „nevím, nedokážu říci“. Například u otázky „Jak hodnotíte cyklostezky v Pardubickém kraji oproti jiným krajům v ČR?“ bylo těchto odpovědí nejvíce, proto by se mohla nabízet otázka, jestli respondenti vůbec někdy jezdí na cyklovýlety i do jiných krajů ČR a mohou je porovnat.

Limitem práce vidím malý počet respondentů. Myslím si, že dotazník vyplnilo málo cyklistů, jelikož jsou pohybově aktivní a facebookové skupiny navštěvují minimálně. Rovněž to může být způsobeno tím, že pro většinu z nich není tolik podstatná kvalita cyklostezek, cyklotras nebo služeb, což dle mého názoru koresponduje s odpovědí, že si trasy pro cyklovýlety vybírají podle situace, a ne podle kvality. Také na otevřené otázky respondenti nejčastěji odpovídali, že nevědí.

7 Závěry

Cílem práce bylo analyzovat profil cyklistů v Pardubickém kraji. Dílčím cílem byla analýza spokojenosti cyklistů s cyklotrasami, cyklostezkami a službami spojenými s cykloturistikou v Pardubickém kraji. Tyto cíle se pomocí anketního šetření podařilo splnit.

Do výzkumu se zapojilo více mužů než žen. Nejvíce byla zastoupena věková skupina 18 až 29 let, nejméně pak věková skupina 30 až 39 let. Cykloturisté nejčastěji využívají horské kolo a nejméně elektrokoło. Ženy častěji využívají trekkingové kolo, naopak silniční kolo využívají spíše muži.

88 % respondentů jezdí na kole alespoň jednou za měsíc, přičemž 41 % z nich jezdí několikrát do týdne. Respondenti preferují spíše pohodovou cyklistiku. Akční cyklistiku upřednostňují spíše muži. Nejvíce respondentů jezdí na jednodenní výlety, a to 81 % a 62 % z nich nikdy nevyrazí na cyklovýlety, během kterých přespávají v některém z rekreačních zařízení. Respondenti, kteří uvedli, že jezdí na vícedenní výlety, nejčastěji přespávají v penzionu nebo v kempu. Trasy, na které cykloturisté obvykle vyrážejí, jsou dlouhé nejčastěji 31–50 kilometrů. Téměř polovina cyklistů nerozlišuje typ výletů a vyráží podle situace, další čtvrtina upřednostňuje výlety po cyklotrasách. Nejčastěji respondenti vyráží na cyklovýlety sami, dále pak s partnerem nebo partnerkou, nejméně vyráží s rodiči. Informace o lokalitě, do které plánují jet na cyklovýlet, si nejčastěji vyhledávají na internetu nebo od známých, přátel a rodiny.

Z odpovědí týkajících se cyklostezek v Pardubickém kraji, vyplynulo, že více jak polovina cykloturistů je spokojena s jejich kvalitou a značením. Naopak s počtem cyklostezek v Pardubickém kraji spíše spokojeni nejsou. Postrádají cyklostezky nejvíce na Hlinecku a cyklostezku mezi Pardubicemi a Hradcem Králové. 34 % respondentů hodnotí cyklostezky jako srovnatelné s jinými kraji v ČR, ale největší počet respondentů nedokázalo cyklostezky porovnat s cyklostezkami v jiných krajích. Co se týká cyklotras, jsou cykloturisté s jejich značením spíše spokojeni a celkově cyklotrasy v Pardubickém kraji hodnotí jako srovnatelné s jinými kraji v ČR.

Dílčím cílem bylo zjistit, jaká je spokojenost se službami v oblasti cykloturistiky. Pouze 9 % respondentů navštěvuje bikeparky v Pardubickém kraji a více jak polovina je s nimi spokojena. Cyklopůjčovny a cyklobusy využívá pouze třetina respondentů a většina je s těmito službami spokojena. 85 % respondentů využívá stravovací služby a jsou s nimi spokojeni, naopak ubytovací služby využívá

pouze třetina respondentů a je s nimi spokojena. Respondenti by uvítali rozšíření služeb o cykloservisy a větší počet stravovacích zařízení.

Podle výsledků anketního šetření jsem zpracovala profil cyklisty v Pardubickém kraji.

Obrázek 36. Profil cyklisty v Pardubickém kraji

8 Souhrn

Diplomová práce je zaměřena na cykloturistiku v Pardubickém kraji, konkrétně na profil cyklistů žijících v tomto kraji a na jejich pohled na cyklostezky, cyklotrasy a služby týkající se cykloturistiky v tomto kraji.

V teoretické části jsou uvedeny základní pojmy a poznatky z oblasti cykloturistiky, dále pak poznatky o vlivu cykloturistiky na zdraví člověka a informace o Pardubickém kraji.

Hlavním cílem práce je analyzovat profil cyklistů v Pardubickém kraji. Dílčím cílem je analýza spokojenosti cyklistů s cyklotrasami, cyklostezkami a službami spojenými s cykloturistikou v Pardubickém kraji.

Ve výsledcích práce jsou vytvořeny analýzy dat, která byla zjištěna pomocí anketního šetření u respondentů z facebookových skupin „Cyklistika pro radost“ a „Cyklistika pro radost – Východní Čechy“. Výsledkem šetření je, že celkem 88 % cyklistů v Pardubickém kraji jezdí alespoň jednou za měsíc na kole, a to nejčastěji na jednodenní cyklovýlety, kdy preferují pohodovou cyklistiku. Cyklisté jsou celkově spokojeni s cyklotrasami i cyklostezkami v Pardubickém kraji, kromě počtu cyklostezek. Se službami spojenými s cykloturistikou jsou respondenti také celkově spokojeni, některé služby však skoro vůbec nevyužívají.

9 Summary

This thesis is focused on cycling in the Pardubice region, specifically on the profile of cyclists living in this region and their view of cycling paths, cycle routes and services related to cycling in this region.

In the theoretical part are presented knowledge from the field of cycling, knowledge about the impact of cycling to human health and informations about the Pardubice region.

The aim of this work is analyze the profile of cyclists in the Pardubice region. A partial goal is analyze the satisfaction of cyclists with bicycle paths, cycle - routes and services related to cycling in the Pardubice Region.

As a results of the thesis are created data analyzes, which were found out by a survey of respondents from facebook groups "Cycling for happiness" and "Cycling for happiness – East Bohemia". The result of the survey interprets that 88 % of cyclists in the Pardubice Region ride bicycles at least once a month, most often for one-day cycling trips where they prefer relaxed cycling. Cyclists are generally satisfied with cycling and bicycle paths in the Pardubice Region, in addition to the number of bicycle paths. Respondents are also generally satisfied with services related to cycling, but some services are hardly used at all.

10 REFERENČNÍ SEZNAM

- Arriva (2019). *Rekreační linky*. Retrieved 14. 3. 2020 from the World Wide Web: <https://www.arriva.cz/cs/autobusy-a-vlaky/rekreacni-linky/zelezne-hory/pardubice-sec-hlinsko-prosec-litomysl-svratka-policka>
- Audis bus s.r.o. (2019). *Cyklobus Orlické hory*. Retrieved 22. 3. 2020 from the World Wide Web: <http://www.audis.cz/cyklobus.htm>
- Baláš, J., Frainšic, M., Vomáčko, L. & Šafránek, J. (2013). *Turistika a sporty v přírodě*. Praha: FTVS. Retrieved 23. 12. 2019 from the World Wide Web: <http://web.ftvs.cuni.cz/eknihy/turistika/?stranka=cyklistika>
- Bank-Navrátková, T., Formánková, S., Háp, P., Weisser, R. a kol. (2014). *Pobyt v letní přírodě*. Retrieved 17. 11. 2019 from the World Wide Web: <https://publi.cz/books/174/Cover.html>
- Baroni, F. (2011). *Bicykl*. Dobřejuvice: Rebo.
- BESIP, Ministerstvo dopravy ČR (2016). *Bezpečně na kole*. Motormedia Bohemia. Retrieved 1. 12. 2019 from the World Wide Web: <https://www.ibesip.cz/getattachment/Tematicke-stranky/Aktivni-pohyb-v-silnicnim-provozu/Na-kole/Bezpecne-na-kole/bnk-2016-kompri-web.pdf>
- Biketower (2020). *Biketower – moderní kolárna*. Retrieved 9. 4. 2020 from the World Wide Web: <https://www.biketower.cz/cz/>
- Cach, T. (2013). *Česko cyklistické. Malá encyklopedie cyklistické infrastruktury*. Státní fond dopravní infrastruktury. Retrieved 15. 1. 2020 from the World Wide Web: https://www.ibesip.cz/getattachment/Tematicke-stranky/Aktivni-pohyb-v-silnicnim-provozu/Na-kole/Cesko-cyklisticke/cb_a2.pdf
- Centrum dopravního výzkumu (2010). *Cyklistická doprovodná infrastruktura*. Brno: CDV. Retrieved 9. 4. 2020 from the World Wide Web: https://www.mdcr.cz/getattachment/Dokumenty/Strategie/Mobilita/Cyklodoprava/Metodika-Cyklisticka-doprovodna-infrastruktura/Metodika_Cyklisticka_doprovodna_infrastruktura.pdf.aspx
- Clarke, A. (2011). *Smart cycling: promoting safety, fun, fitness, and the environment*. USA: Human Kinetics.
- Cyklisté vítání (2020). *Pardubický kraj*. Retrieved 29. 3. 2020 from the World Wide Web: <https://www.cyklistevitani.cz/Vypis-vyhledavani-2.aspx?lat=49.89548017319478&lon=16.20926833000001&z=9>

- Cykloserver (2020). *Cykloatlas on-line*. Retrieved 10. 4. 2020 from the World Wide Web: <http://www.cykloserver.cz/>
- Czech Convention Bureau (2019). *Parubický kraj*. Retrieved 23. 12. 2019 from the World Wide Web: <http://www.czechconvention.com/ceska-republika/regiony/pardubicky-kraj>
- CzechTourism (2017). *Cykloturistika*. Retrieved 20. 8. 2019 from the World Wide Web: <https://www.czechtourism.cz/nase-sluzby-pro-vas/spoluprace-s-regiony/analyzy-a-vyzkumy/vyzkum-cykloturistika-v-cr/>
- České dráhy, (2019). *Půjčovny kol ČD Bike*. Retrieved 28. 12. 2019 from the World Wide Web: <https://www.cd.cz/dalsi-sluzby/pujcovny-kol-cd-bike/default.htm>
- Česko jede, (2017). *Krajem tisícileté historie*. Retrieved 20. 1. 2020 from the World Wide Web: <http://www.ceskojede.cz/routes/549-krajem-tisicilete-historie>
- Česko jede, (2017). *Napříč Železnými horami*. Retrieved 20. 1. 2020 from the World Wide Web: <http://www.ceskojede.cz/routes/1380-napric-zeleznymi-horami>
- Česko jede, (2017). *Orlické cyklo a inline království*. Retrieved 20. 1. 2020 from the World Wide Web: <http://www.ceskojede.cz/routes/1345-orlicke-cyklo-a-inline-kralovstvi>
- Česko jede, (2017). *Z Pardubic na Kunětickou horu*. Retrieved 20. 1. 2020 from the World Wide Web: <http://www.ceskojede.cz/routes/4-z-pardubic-na-kunetickou-horu>
- Česko jede, (2017). *Za tajemstvím rytíře Toulovce*. Retrieved 20. 1. 2020 from the World Wide Web: <http://www.ceskojede.cz/routes/1291-za-tajemstvím-rytíře-toulovce>
- Český statistický úřad, (2018). *Charakteristika kraje*. Statistická ročenka Pardubického kraje 2018. Retrieved 15. 1. 2020 from the World Wide Web: https://www.czso.cz/documents/10180/60287640/33009218chcz.pdf/416fc305-1b1d-45a7-a41a-4b2d061a6a32?redirect=https%3A%2F%2Fwww.czso.cz%2Fcsu%2Fczso%2F34003280f8%3Fp_p_id%3D3%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dmaximized%26p_p_mode%3Dview%263advancedSearch%3Dfalse%263groupId%3D0%263keywords%3D%2522charakteristika%2Bpardubick%25C3%25A9ho%2BKraje%2522%263delta%3D20%263resetCur%3Dfalse%263cur%3D2%263strutsaction%3D%252Fsearch%252Fsearch%263format%3D%263andOperator%3Dtrue

- Český statistický úřad, (2019). *Geografická mapa Pardubického kraje*. Retrieved 12. 2. 2020 from the World Wide Web: <https://www.czso.cz/documents/10180/90826855/33009219m01.png/b06af9aa-120c-46fd-a221-c3ad276804f6?version=1.3&t=1576492318540>
- Delobelová, K., Fourny, D., Fradette, B., Gounelle, J., Magnenot, F., Villeneuveová, A. M., Daigle, J. & Lacoste, J. F. (2003). *Encyklopedie sportu*. Praha: Fortuna.
- Destinační společnost Východní Čechy, (2019). *Českomoravské pomezí*. Retrieved 6. 1. 2020 from the World Wide Web: <https://www.vychodni-cechy.info/ceskomoravske-pomezí/>
- Embacher, M., (2011). *Cyklopedie: 90 let moderního designu jízdních kol*. Slovart.
- European cyclists federation, (2018). *Health and environment*. Retrieved 28. 12. 2019 from the World Wide Web: <https://ecf.com/what-we-do/health-and-environment>
- European cyclists federation, (2018). *The benefits of cycling - Unlocking their potential for Europe*. Retrieved 28. 12. 2019 from the World Wide Web: <https://ecf.com/resources/cycling-facts-and-figures>
- Greenways.cz, (2019). *Z Kutné Hory kolem Sečské nádrže do Železných hor*. Retrieved 20. 12. 2019 from the World Wide Web: <https://www.eurovelo.cz/EuroVelo/EuroVelo-v-CR/EuroVelo-4/7-Etapa-Z-Kutne-Hory-kolem-Secke-nadrze-do-Zelezn?lat=49.90372936487113&lon=15.902846913258063&z=9>
- Hřebíčková, S. (2010). *Objektivizace vybraných komponent limitujících rozvoj cykloturistiky*. Brno: Masarykova univerzita.
- Klub českých turistů, (2019). *Systém turistického značení*. Retrieved 20. 12. 2019 from the World Wide Web: <https://kct.cz/system-turistickeho-znacení>
- Konopka, P. (2007). *Cyklistika*. Jablonec nad Nisou: Jana Hájková.
- Korvas, P., Babič, P., Došla, J., Hřebíčková, S., Lienert, R., Lukášek, M., Nováková, S., Ondráček, J. & Strachová, M. (2007). *Aktivní formy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita.
- Kotíková, H., & Schwartzhoffová, E. (2017). *Cestovní ruch*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Kotíková, H., & Schwartzhoffová, E. (2014). *Cestovní ruch a rekreace: organizace, řízení a marketing v destinaci*. Olomouc: Univerzita Palackého.

- Krajský úřad Pardubického kraje, (2018). *Objevte kouzlo a krásy Pardubického kraje*. Retrieved 5. 1. 2020 from the World Wide Web: <https://www.pardubickykraj.cz/cestovni-ruch>
- Kudy z nudy, (2019). *Cyklobus Českomoravským pomezím 2019*. Retrieved 18. 3. 2020 from the World Wide Web: <https://www.kudyznudy.cz/akce/cyklobus-ceskomoravskym-pomezim>
- Kudy z nudy, (2019). *Cyklo trasy Single Trails na Dolní Moravě*. Retrieved 6. 1. 2020 from the World Wide Web: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/cyklo-trasy-single-trails-na-dolni-morave>
- Kulhánek, M., Ivičič, M. & Jamborová, L. (2006). *Legislativa pro cestovní ruch*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Retrieved 28. 1. 2020 from the World Wide Web: http://lenka.tomanova.eu/download/skoleni-a-vzdelavani/Legislativa_pro_CR.pdf
- Jedeměvsichni.eu (2019). *Co je elektrokolo?* Retrieved 13. 4. 2020 from the World Wide Web: <http://www.jedemevsichni.eu/e-kola-a-vse-o-nich/co-je-to-elektrokolo-a-jeho-princip/>
- Landa, P. (2005). *Cyklistika*. Praha: Grada.
- Landa, P., & Lišková, J. (2004). *Rekreační cyklistika: výběr kola, technika jízdy, děti a kolo*. Grada Publishing.
- Lišková, J. (2005). *Kolo a děti*. Praha: Grada.
- Louka, O. (2010). *Základy turistiky a sportů v přírodě*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.
- Lumsdon, L. M., Weston, R., Davies, N. J., Mcgrath, P., Peeters, P., Eijelaar, E., & Piket, P. (2009). *The European cycle route network, Eurovelo*. Retrieved 1. 12. 2019 from the World Wide Web: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/JOIN/2012/474569/IPOL-TRAN_ET\(2012\)474569_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/JOIN/2012/474569/IPOL-TRAN_ET(2012)474569_EN.pdf)
- Město Vysoké Mýto (2017). *Vysokomytské trailové tratě na Vinicích v provozu*. Retrieved 6. 1. 2020 from the World Wide Web: <http://urad.vysokemyto.cz/aktualni-informace-obcanum/10599-vysokomytske-trailove-trate-na-vinicich-v-provozu>
- Městské lesy Chrudim s.r.o. (2019). *Cyklopark Podhůra*. Retrieved 23. 1. 2019 from the World Wide Web: <https://lesychrudim.cz/rekreacni-lesy-podhura/cyklopark-podhura/>
- Mourek, M. a kol. (2011). *Cykloturistika: Současný stav a perspektivy v České republice*. Praha: CzechTourism.

- Ondráček, J., & Hřebíčková, S. (2007). *Cykloturistika*. Brno: Masarykova univerzita.
- Orieška, J. (2010). *Služby v cestovním ruchu*. Praha: Idea servis.
- Orlické hory a Podorlicko (2019). *Orlické cyklo a inline království*. Retrieved 28. 12. 2019 from the World Wide Web: <http://www.mojeorlickehory.cz/orlicke-cyklo-inline-kralovstvi/>
- Pardubický kraj (2015). *Koncepce cyklo a in-line turistiky v Pardubickém kraji*. Retrieved 25. 1. 2020 from the World Wide Web: <https://www.pardubickykraj.cz/dokumenty-cestovni-ruch/85226/koncepce-cyklo-a-in-line-turistiky-v-pardubickem-kraji>
- Pardubický svět (2019). *Cyklobusy jsou v našem kraji v provozu každý víkend až do konce září*. Retrieved 13. 3. 2020 from the World Wide Web: <https://www.pardubice.cz/zpravy/cestovani/cyklobusy-jsou-v-nasem-kraji-v-provozu-kazdy-vikend-az-do-konce-zari/>
- Peklák Česká Třebová (2019). *Bike park a terénní káry*. Retrieved 28. 12. 2019 from the World Wide Web: <https://peklak.cz/bike-park/>
- Penzion Ječmínek (2020). *Bike-box*. Retrieved 30. 3. 2020 from the World Wide Web: <https://www.penzion-jecminek.cz/sluzby/bike-box/>
- Sdružení obcí Toulouvcovy Maštale (2020). *Ubytovna Toulouvec*. Retrieved 30. 3. 2020 from the World Wide Web: <https://www.mastale.cz/cs/turisticka-ubytovna-toulouvec>
- Sekera, J., & Vojtěchovský, O. (2008). *Cyklistika: průvodce tréninkem*. Praha: Grada.
- Sidwells, Ch. (2004). *Velká kniha o kolech*. Bratislava: Slovart.
- Soulek, I., & Martinek, K. (2000). *Cyklistika: horská, silniční, rekreační, výkonnostní*. Praha: Grada.
- Trail Hunter, (2019). *Březovský trail: Nové využití pro bikery roste v Březové nad Svitavou*. Retrieved 20. 12. 2019 from the World Wide Web: <https://www.trailhunter.cz/brezovsky-trail-nove-vyziti-pro-bikery-roste-v-brezove-nad-svitavou/>
- Vujko, A., Dragosavac, M., Kisin, N., & Maksimović, B. (2017). The influence of cyclo-tourism on health and economic destination development. *Physical Education and Sport*, 15(1), 227-237.

11 Přílohy

11.1 Dotazník

Cykloturistika v Pardubickém kraji

Dobrý den,

jsem studentkou Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci a ráda bych Vás požádala o vyplnění krátkého dotazníku, který mi poslouží jako podklad k vypracování mé diplomové práce na téma Cykloturistika v Pardubickém kraji.

Dotazník je anonymní a je určený pouze pro obyvatele Pardubického kraje a ty, kteří jezdí na cyklovýlety (pokud žijete v jiném kraji, dotazník nevyplňujte). Dotazník je částečně převzatý z agentury CzechTourism.

Děkuji předem za Váš čas a vyplnění dotazníku.

Barbora Stehnová

1. Pohlaví:

- Muž
- Žena

2. Kolik je Vám let?

- 18 až 29 let
- 30 až 39 let
- 40 až 49 let
- 50 až 65 let

3. V jakém kraji bydlíte?

- Hlavní město Praha
- Středočeský kraj
- Jihočeský kraj
- Plzeňský kraj
- Karlovarský kraj
- Ústecký kraj
- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj

- Pardubický kraj
- Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Olomoucký kraj
- Zlínský kraj
- Moravskoslezský kraj

4. Jezdíte alespoň někdy na kole na cyklovýlety?

- Ano
- Ne

5. Na jakém kole nejčastěji jezdíte na cyklovýlety?

- Horské
- Silniční
- Trekingové
- Elektrokolo

6. Jak často jezdíte na cyklovýlety (za předpokladu, že k tomu máte vhodné podmínky, jako např. Cyklistice příznivé roční období, Váš zdravotní stav apod.)?

- Několikrát do týdne
- Přibližně jednou týdně
- Přibližně jednou za 2 týdny
- Přibližně jednou za měsíc
- Přibližně jednou za 2 měsíce
- Přibližně jednou za 2 – 6 měsíců
- Přibližně jednou za 6 – 12 měsíců
- Nevím, nedokážu říci

7. Jaký typ cyklovýletů preferujete?

- Akční cyklistika (není spojena s žádnou turistickou aktivitou – jedná se o sportovní cyklistiku)

- Pohodová cyklistika (je spojena s turistickou aktivitou, např. delší dovolená na kolech, celodenní výlety na kole, při kterých využíváte externí služby – návštěvy restaurací, památek apod.)

8. Na jak dlouhé cyklovýlety obvykle vyrážíte?

- Na jednodenní výlety
- Maximálně na dvoudenní výlety
- Na dvoudenní a vícedenní výlety
- Na týdenní výlety
- Na více než týdenní výlety
- Nevím, nedokážu říci

9. Pokud jste uvedl/a, že obvykle vyrážíte na jednodenní cyklovýlety, vyrážíte alespoň občas na cyklovýlety, během, kterých přespáváte v některém z rekreačních zařízení? (pokud jste odpověděl/a na otázku č. 8 jinak, než „na jednodenní výlety“, na tuto otázku neodpovídejte)

- Ano
- Ne

10. Pokud jste uvedl/a, že jezdíte na vícedenní výlety, v jakém z následujících zařízení se ubytováváte? (Pokud jste v otázce č. 8 odpověděl/a „na jednodenní výlety“ a na otázku č. 9 jste odpověděl/a „Ne“, na tuto otázku neodpovídejte)

- V hotelu
- V penzionu
- V pronajatém pokoji
- V kempu (v chatce, ve stanu, v karavanu)
- U známých nebo příbuzných
- Někde jinde
- Neubytovávám se
- Nevím, nedokážu říci

11. Jak dlouhé jsou trasy, na které obvykle vyrážíte?

- Méně než 10 kilometrů

- 11–20 kilometrů
- 21–30 kilometrů
- 31–50 kilometrů
- 51–80 kilometrů
- Více než 81 kilometrů

12. Na jaký typ cyklovýletů obvykle vyrážíte?

- Výlety po cyklostezkách (asfaltové stezky či stezky se zpevněným povrchem, označené dopravní značkou)
- Výlety po cyklotrasách (vedená po silnicích, místních i účelových komunikacích, označena cykloturistickými značkami)
- Výlety po okresních či jiných silnicích
- Typ výletů nerozlišuji, vyrážím podle situace
- Nevím, nedokážu říci

13. S kým obvykle vyrážíte na cyklovýlety?

- Sám/a
- S partnerem/partnerkou
- S jedním kamarádem/kamarádkou
- S více kamarády
- S dětmi
- S rodiči
- S někým jiným

14. Kde hledáte informace o lokalitě, do které plánujete jet na cyklovýlet?

- Na internetu
- V turistických časopisech, magazínech, novinách
- Na amatérských blozích či fórech
- Od známých, přátel, rodiny
- Na stránkách věnovaných turismu na internetu
- Odjinud
- Informace dopředu nevyhledávám

15. Spokojenost s cyklostezkami a cyklotrasami v Pardubickém kraji:

- **Jste spokojeni s kvalitou cyklostezek v Pardubickém kraji?**

Určitě ano Spíše ano Spíše ne Vůbec ne Cyklostezky

nevyužívám

- **Jste spokojeni s počtem cyklostezek v Pardubickém kraji?**

Určitě ano Spíše ano Spíše ne Vůbec ne Cyklostezky

nevyužívám

- **Jste spokojeni se značením cyklotras v Pardubickém kraji?**

Určitě ano Spíše ano Spíše ne Vůbec ne Cyklotrasy nevyužívám

- **Jste spokojeni se značením cyklostezek v Pardubickém kraji?**

Určitě ano Spíše ano Spíše ne Vůbec ne Cyklotrasy nevyužívám

16. Jak hodnotíte cyklostezky v Pardubickém kraji oproti jiným krajům v ČR?

- Cyklostezky v Pardubickém kraji jsou mnohem lepší než v jiných krajích ČR.
- Cyklostezky v Pardubickém kraji jsou o něco lepší než v jiných krajích ČR.
- Cyklostezky v Pardubickém kraji jsou srovnatelné jako v jiných krajích ČR.
- Cyklostezky v Pardubickém kraji jsou o něco horší než v jiných krajích ČR.
- Cyklostezky v Pardubickém kraji jsou mnohem horší než v jiných krajích ČR.
- Nevím, nedokážu říci.

17. Jak hodnotíte cyklotrasy v Pardubickém kraji oproti jiným krajům v ČR?

- Cyklotrasy v Pardubickém kraji jsou mnohem lepší než v jiných krajích ČR.
- Cyklotrasy v Pardubickém kraji jsou o něco lepší než v jiných krajích ČR.

- Cyklotrasy v Pardubickém kraji jsou srovnatelné jako v jiných krajích ČR.
- Cyklotrasy v Pardubickém kraji jsou mnohem lepší než v jiných krajích ČR.
- Cyklotrasy v Pardubickém kraji jsou o něco horší než v jiných krajích ČR.
- Cyklotrasy v Pardubickém kraji jsou mnohem horší než v jiných krajích ČR.
- Nevím, nedokážu říci.

18. Je nějaké místo v Pardubickém kraji, kde postrádáte cyklostezku?

19. Navštěvujete bikeparky v Pardubickém kraji?

- Ano
- Ne
- Neznám žádné bikeparky v Pardubickém kraji
- Bikeparky nenavštěvuji

20. Pokud navštěvujete bikeparky v Pardubickém kraji, jste spokojeni s jejich kvalitou? (Pokud bikeparky nenavštěvujete, na tuto otázku neodpovídejte)

- Určitě ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Určitě ne

21. Spokojenost se službami v cykloturistice:

- **Jste spokojeni s cyklopůjčovnami v Pardubickém kraji?**

Určitě ano Spíše ano Spíše ne Určitě ne Tyto služby nevyužívám

- **Jste spokojeni s cyklobusy v Pardubickém kraji?**

Určitě ano Spíše ano Spíše ne Určitě ne Tyto služby nevyužívám

- **Jste spokojeni se stravovacími službami v Pardubickém kraji, které využíváte během cyklovýletů?**

Určitě ano Spíše ano Spíše ne Určitě ne Tyto služby nevyužívám

- **Jste spokojeni s ubytovacími službami v Pardubickém kraji, které využíváte během cyklovýletů?**

Určitě ano Spíše ano Spíše ne Určitě ne Tyto služby nevyžívám

22. Jakou službu z oblasti cykloturistiky byste v Pardubickém kraji uvítali?